

Izhaja ob 4. jutraj.

Stane mesečno Din 45.—; za ino-
semstvo Din 40.— neobvezno.

Oglaš po tarifu.

Uredništvo:

Dnevna redakcija: Miklošičeva cesta
št. 16/1. — Telefon št. 72.
Nočna redakcija: od 19. ure naprej v
Knatovi ul. št. 5/1. — Telefon št. 34.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo prosveto in politiko

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 54. — Telefon št. 36.
Ispraviteljski oddelki: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 4. — Telefon št. 499
Podružnice: Maribor, Barvarska ulica
št. 1. — Celje, Aleksandrova cesta.
Račun pri pošt. čez. zavodu: Ljubljana
št. 11.848. — Praha č. 10.78.180.
Wien, Nr. 105.441.

Ljubljana, 16. decembra.

Francoski finančni minister Loucheur je moral odstopiti. Za naslednika mu je ministrski predsednik Briand določil senatorja Doumerja. Paulu Doumerju je bila po Painlevéjevem padcu izročena sestava vlade. Njegova misla se ni posrečila. Levičarskemu kartelu se je zdel, čeprav je njegov član, kot preveč desni, desnici pa je bil sumljiv kot prelevičarski.

Doumer je sicer že parkrat bil finančni minister, torej se spozna na svojo novo nalogo. Toda tudi Caillaux ni bil novinec, neveden ni bil znameniti matematik Painlevé in njegov pomagač Bonnet, neuk ni bil Loucheur, eden največjih praktičnih finančnikov in industričev Francije, francoski Stinnes. In vendar so vsi ti po vrsti padli, kot je padel prvi Herriotov finančni minister. Doumerjevo ime je maj bleščice kot imena njegovih prednikov. In kjer je zdrsnilo njemu, naj zdi jadra stari senator in unokoini ministrski predsednik Paul Doumer. Ne vemo, zakaj ni bila ravno njemu na stara leta sreča, kot je bila njemu, kot je bila mladiš, energičnejšim, pogumnejšim ljudem. Zdi se nam, da Briand še ni izbral za Doumerjevega naslednika, ki ga danes z vso silo zahtevalo temeljito zavožene francoske finance. Malo je unanija, da bi mogel Doumer ustvarjati čudeže.

Francoska republika preživlja mnogo resnejše in usodnejše čase, kot pa se to zdi površnemu opazovalcu in celo doberemu delu francoskih državljani. Francija ima par sto milijard notranjega dolga, njen zunanji dolg pa dosega, kot je delal Caillaux, astronomске številke. Hudo je za zmaganovko v svetovni vojni, da živi navzlic nepobitni gospodarski konjunkturi v večjih finančnih zagatah kot poražena Nemčija. Neznosno je, da se vede Amerika lepoše napram svoji bivši sovražnici kot napram sobojencu iz nedavnih dni. Toda delstva so tu, čeprav so žalostna in četudi žaljivo razum in srce. Zedinjene države vračajo zaplenjeno nemško imovino, daieio Italij za njene dolgovne sladke plačilne pogoje. Francija pa proglasila za nihogatejšo in obenem najbolj militaristično deželo na svetu ter neumljeno terlaio plačilo vsotice 150 milijard posejnih frankov.

Francozom ta gorostasnost ne gre s posebno hitrostjo v glavo. Leti in leta so rabili, predno so se zavedli bridke realnosti. Danes se je v glavnem zavedalo.

Franciji je jasno, da ne bo stabilizacije franka brez sporazuma in brez ureditve dolgovnega vprašanja z današnjimi finančniki sveta, ki uradujejo v New Yorku in imajo svojo izvršno oblast v beli hiši v Washingtonu. Mani jasno pa je, kot mora človek dobiti vtis, francoskim parlamentarcem, da se more Francija rešiti notranjih skrbi le z ogromnim naporom vseh sil, samo s tisto požrtvovalnostjo, kot so jo pokazali Francozje od 1. 1914. do 1918.

Preživljamo nerazveseljene prizore. Kadarkoli pride trenutni finančni minister s svojim načrtom na dan, zahrumi vihar v deželi. Če sega davčna sesalka v žep kapitala, se upre desnica in grozi z državnim udarom. Kadar pa hoče finančni minister prijeti tudi delavce, kmete in srednji sloj, vstane levičarski kartel kot en mož v obrambo svoje volilske klientele in vrže ministra financ čez krov. Tako igra se novavla že dve leti. Medtem pa deluje tiskarna bankovcev z mladostno energijo. Francija je samo letos izdala okoli 18 milijard novih novčanic. Državna blagajna mora seveda biti plačila zmožna in država ne sme snesti besede, ki jo je slovesno dala, ko je naemala notranja posojila. Tako vodi Francija v delanju izrazito inflacijsko finančno politiko. Čeprav cel parlament označuje inflacijo kot smrtno nevarnost.

Ce v parlamentu še vedno prevladuje nerazumevanje smrtno nevarnosti za francoske finance in tudi za vladajoči republikanski režim, je faktorjem izven parlamenta priznati vedno resnejši zaponadek resničnega položaja. Časopisje je merilo javnega mnenja.

Ne samo organi zmerne opozicije zahtevajo vlado "svete ednosti", kakršno je imela Francija po nemškem napadu 1. 1914. "Matin" kliče že po "odboru državljanske obrambe", po primeru onih let, ko je velika francoska revolucija bila boj na življenje in smrt proti celemu svetu. Celo glavno in najizrazitejšo glasilo umrlega levičarskega kartela "Quotidien" navaja zdaj že kot edino rešitev Francije, povrnitev k "sveti ednosti" voinih let, h kabinetu, ki naj bi segal od Poincaréa do vodje mednarodnih socialistov Léona Bluma.

Uvidevnost javnosti bo morala privedi tudi v parlament ali pa je francoski parlamentarizem doiral svojo ulogo. Socialisti se morajo otresti bojazni pred demagogično konkurenco komunistov. Socialistični radikali se morajo odločiti k neusmiljenemu koraku, da se obdavčijo tudi njihovi kmečki volilci. Zastopniki industrije in ostalih gospo-

Dr. Lukinić rešen obtožbe

Narodna skupščina je z veliko večino in brez motivacije sklenila, da se dr. Lukinić ne izroči sodišču. — Značilno priznanje prometnega ministra Radojevića.

Beograd, 16. decembra. r. Današnja seja Narodne skupščine se je pričela ob pol 11. Vlada je predložila zakonski predlog o ureditvi broderskega prometa, s katerim se obenem likvidira vprašanje broderskega sinka. Ker prometni minister ni bil navzoč, se je razprava odgodila na konec seje. Nato je predsednik Marko Trifković odgovarjal na vprašanje posl. Smodeja, ki je protestiral proti izjavam predsednika naše delegacije na Interparlamentarni konferenci v Washingtonu v katerih se Slovenci označujejo kot narodna manjšina. Predsednik Trifković je odgovarjal, da so Slovenci enakopravni z ostalimi deli našega naroda in da so pridobili z osvoboditvijo več kakor pa Srbi. Naša delegacija za Interparlamentarno konferenco v Washingtonu je bila izvoljena v parlamentu: če ni bil izvoljen noben Slovenec, je bil to samo slučaj. Posl. Smodej je v svojem govoru napadal radikale in izval veliki hrup, da je predsednik le s težavo napravil zopet red.

Nato je prešla skupščina na dnevni red, v razpravo o obtožbi bivšega ministra Ede Lukinića.

Prvi je govoril radičevce dr. Ivan Pernar, ki je očital Lukiniću, da se je s svojo odločitvijo glede desekvestracije Thurn-Taxisovega imetja preneglil in da ni upošteval dejstva, da je Thurn-Taxis tudi nemški državljani, ne le avstrijski. Tudi predlaga, da se Lukinić postavi pred sodišče.

Za njim sta govorila še Davidovičevce Pečić in zemljoradnik Moskovljević, nskar je bila dopoldanska seja zaključena.

Na popoldanski seji se je prvi oglašil k besedi prometni minister Ante Radojević, da razloži najnost svojega predloga o ureditvi svobodne rečne plovnosti. Ko je država dobila plovbeni park od neprilateljev, se ni moglo misliti takoj na njegovo ureditev, ker je bilo treba v prvi vrsti urediti železniški promet. Sedanji broderski sindikat je bil ustanovljen z državnimi objekti, s Srbskim parobrodarskim društvom in z 22 bankami. Najprej so izstopile banke, nkar je bilo Srbsko parobrodarsko društvo zahtevalo, da se sindikat razide. To je treba sedaj izvesti in zakon je nujen, ker mora stopiti 1. januarja 1926. v veljavo. Zato zahteva, da se izvrši podzavljenje plovbenega parka, vendar se za novo podjetje ne sme uporabljati zakon o prometnih uradnikih in državnem računovodstvu, ker bi to oviralo poslovanje plove in bi radi premajhne plače nastavljeni zapustili službo. Minister je naglašal, da ima Srbsko parobrodno društvo 8 parnikov in 30 vlačilcev, država pa 87 parnikov in 600 vlačilcev.

Skupščina je sprejela najnost, nkar je bil med kratkim odmorom izvoljen 21 članski odbor za proučitev tega zakonskega načrta. V odboru je 9 radikalov, 4 radičevci, 2 Davidovičevci, 1 musliman, 2 samostojna demokrata, 1 zajedničar, 1 klerikalec in 1 zastopnik malih skupin.

Sledilo je nadaljevanje razprave o zadevi dr. Lukinića. Poslanec dr. Svetislav Popović je v obširnem govoru zagovarjal postopanje dr. Lukinića naglašajoč, da ne obstoja kršitev nobenega zakona ali predpisa. Minister je le tedaj odgovoren, ako je kršil zakon ali ustavne odredbe. Ker pa že poročilo anketeznega odbora samo priznava, da kršitev zakona ali ustavne odredbe ne obstoja, zato dr. Lukinića ni mogoče izročiti sodišču. Dr. Popović je poudarjal, da bivši iustični minister tudi za oškodovanje države ne more biti odgovoren. Citiral je pri tem noziranje bivšega ministra za konstituanta Marka Trifkovića, ki je rekel da je sploh tako težko določiti, kaj je oškodovanje državnih interesov. Radikalni poslanec Aleksa Žujević je zahteval dr. Lukinićevo izročitav sodišču.

Predsednik je nato odredil o predlogu, da se dr. Lukinić postavi pred sodišče tajno glasovanje, ki se je izvršilo med veliko napetostjo zbornice in galerije. Skupno je glasovalo 233 poslancev od teh 128 za predlog in 105 proti. Ker je za obtožbo ministra potrebna dvotretjinska večina, je bil torej dr. Lukinić z veliko večino rešen obtožbe. Za obtožbo so kompaktno glasovali le klerikaleci, Davidovičevci in zajedničarji. Radikalni so glasovali deloma za, deloma proti, deloma so se vzdržali glasovanja; ravnotako tudi muslimani in zemljoradniki. Veliko puzornost je vzbudilo, da ni glasovala tudi cela vrsta radičevcev, o katerih je bilo znano, da so v skupščinskih prostorih, in so ne kateri radičevci glasovali celo proti obtožbi.

darskih krogov se ne smejo več umikati spoznanju, da mora predvojna davčna idila zginiti, če se hoče Francija rešiti.

V prvi vrsti se morajo vsi skupaj dogovoriti za neusmiljeno preganjanje davčne utajitve. Če bi vsi francoski davkoplačevalci res plačali vse predpisane davke, ne bi bilo finančne krize. Veliki narod, kot so Francozi, se pri nas malih ne morajo mnogo učiti. Toda našega finančnega delegata za Slovenijo bi jim bil s pridom in z veseljem za nekaj časa posodili. Francoski ekskuratorji naj samo temeljito izterjajo obstoje-

Če davke, pa bo Francija na najravnješji poti k finančni ozdravitvi.

Seja ministrskega sveta

Beograd, 16. decembra. n. Danes popoldne je bila v času, ko se je vršila seja Narodne skupščine, v ministrski sobi Narodne skupščine seja ministrskega sveta, na kateri so razpravljali o zaključeni razpravi v zadevi dr. Lukinića ter o zakonskem načrtu za izenačenje neposrednih davkov. Zvečer je bila zopet seja ministrskega sveta, na kateri se je poleg drugih vprašanj razpravljalo tudi o prejemu naših reparacij iz Nemčije na podlagi berlinskega sporazuma. Seji je prisostvoval tudi šef oddelka za izvršitev mednarodnih pogodb dr. Otokar Rybář. Razen onih 33 milijonov zlatih mark, ki so določene po škz. berlinskem načrtu za to leto, bo naša država dobila povrh še 10 milijonov zlatih mark. Skle nito se je, da se od te vsote porabi 6 milijonov za državna naročila, 4 milijoni pa za privatne osebe po pravilniku, ki ga bo izdelal minister pravde. Po predlogu prometnega ministra je ministrski svet sklenil, da se 2 milijona zlatih mark porabi za plačilo popravil ladij, ki se popravljajo v Regensburgu. Obenem se bo poskušalo, da se s to vsoto plača tudi popravilo in povratek salonskega vlaka pokojnega kralja Petra, ki so ga Nemci zaplenili v vojni.

Audijence na dvoru

Beograd, 16. decembra. n. Kralj je sprejel nocoj v audijenci ministra za šume in rude dr. Nikića, poljedelkega ministra Miletića in vojnega ministra Trifunovića. Prve dve audijenci sta bili čisto resortnega značaja, dočim je kralj ob priliki audijence Nastasom Petrovićem se smatra kot kršenje lojalnosti napram zaveznikom v dalji; sedaj pa mu je Radić v "Domu" dal še posebno obeležje z izjavo, da je s Petrovićem razgovarjal o zadevah "narodnega sporazuma", in s posebnim komplimentom na naslov Ljube Davidovića. Radikalni krogi so prepričani, da je g. Radić s tem nehoče razkril politično intrigo, ki jo plete za hrbtom svojih zaveznikov. Poudarja se zato, da je trajno sodelovanje z njim nemogoče.

Sprememba režima na Bolgarskem?

Sofija, 16. decembra. p. Včerajšnja "Zor" prinaša pod naslovom "Pred novim kabinetom" vest, da se je v poslanskem klubu vladne stranke razpravljalo o izpremembi vlade, vendar pa listi nečejo mnogo o tem pisati. Isti list trdi, da je dosežen sporazum o sestavi vlade Ljapčev-Burov-Fadenheht. Od sedanjih ministrov bi ostali v novi vladni samo Vlkov, Madjarov, Boboševski in Hristov. Kot novi ministri se omenjajo Slavko Vasiljev, Kimon Georgijev in profesor Danailov.

Nameravan atentat na Stresemanna

Berlin, 16. decembra. k. "Vossische Zeitung" piše: Te dni je bil razkrit načrt za atentat na Dr. Stresemanna. Dva moža, ki po lastni izjavi pripadata desničarskim strankam, sta bila aretirana. Prvi, po imenu Kaldorff, sin nekake višjega uradnika je s sodelovanjem pisarniškega pomočnika Lorenza detajlno izdelal načrt za atentat na zunanjega ministra. Po neprevidnosti je Kaldorff pisal nekemu dozdnevnomu tovarišu, kar je prišlo na dan in sta bila oba aretirana. Danes so Kaldorffa in njegovega tovariša izročili berlinski policiji.

Obtožbe predvojnih nemških diplomatov

Berlin, 16. decembra. s. "Berliner Tageblatt" objavlja še nekaj časa listine iz pred vojne dobe s katerimi skuša d-kazati, da so razni takratni diplomati s svojo nespretnostjo in mahinacijami mnogo zakrivila na sedanjem položaju Nemčije. Danes objavlja list pismo barona Hollsteina, ki je takrat vodil zunanjo politiko. Ta politika je bila popolnoma zgrešena, ker je na prizadevanje Hollsteina opetovano odklonila zvezo z Anglijo. Iz teh pism je jasno razvidno, da je bil Hollstein borski spekulant.

Drugi korak pa morejo biti edino enakomerne in pravične denarne žrtve vseh državljanov. Ozirni na volilce ne smejo pri vodilnih francoskih politikih prihajati zvezi v poštev. Kot morajo v vojni vsi združeni državljani pod orožje, tako morajo tudi zdaj poseči vsi Francozi brez razlike temeljito in globoko v svoji žep, če nai se Francija reši in ne zapade krvavi socialni revoluciji po vzgledu Rusije, fašistovski diktaturi po laškem receptu, ali pa bilionski inflaciji kot pred par leti Nemčija.

Narodna skupščina odgodena do konca januarja

Nepricačkavana odgoditev parlamenta — znak kritičnega položaja.

Beograd, 16. decembra. p. Na koncu današnje seje Narodne skupščine, ko je bil odklonjen predlog o obtožbi dr. Lukinića, je izjavil skupščinski predsednik Marko Trifković:

"Ker se približujejo katoliški in pravoslavni božični prazniki in ker se morajo v finančnem odboru proučiti gotovi zakonski načrti, se seje Narodne skupščine odgode do 29. januarja 1926. Za ta dan se določa seja ob 10. dopolne z dnevnim redom: Poročilo odbora za zakonski predlog za osnivanje državne obrtne banke."

Ta izjava je izzvala silno senzacijo, ker se je splošno pričakovalo, da bo skupščina še pred božičem rešila zakonski načrt o broderskem sindikatu, ker nastopi sicer s 1. januarjem brezakonito stanje. Na dopoldanski seji je predsednik Trifković na vprašanje zemljoradnika Vujića res izjavil, da se seje Narodne skupščine ne bodo zaključile z glasovanjem o slučaju dr. Lukinića, temveč da se bo vršila še razprava o zakonskem predlogu glede državne eksploatacije plovnega parka.

Po zaključku dopoldanske seje pa je bil g. Trifković celo uro pri ministrskem predsedniku Pašiću. Rezultat tega razgovora je bil očitno, da je g. Trifković ob zaključku popoldanske seje naznanil takojšnjo odgoditev skupščine do 29. januarja.

Splošno se smatra, da je takojšnjo odgoditev zahteval g. Pašić, ki je na eni strani hotel preprečiti sprejem zakona o broderskem sindikatu, na drugi pa dobiti dovolj časa, da omili difference v radikalnem klubu in poskusi sanirati danes za vlado naravnost nevzdržno politično situacijo. Tudi radikali sami priznavajo, da je odgoditev skupščine znamenje nesigurnosti današnjega režima.

Čile z glasovanjem o slučaju dr. Lukinića, temveč da se bo vršila še razprava o zakonskem predlogu glede državne eksploatacije plovnega parka.

Po zaključku dopoldanske seje pa je bil g. Trifković celo uro pri ministrskem predsedniku Pašiću. Rezultat tega razgovora je bil očitno, da je g. Trifković ob zaključku popoldanske seje naznanil takojšnjo odgoditev skupščine do 29. januarja.

Splošno se smatra, da je takojšnjo odgoditev zahteval g. Pašić, ki je na eni strani hotel preprečiti sprejem zakona o broderskem sindikatu, na drugi pa dobiti dovolj časa, da omili difference v radikalnem klubu in poskusi sanirati danes za vlado naravnost nevzdržno politično situacijo. Tudi radikali sami priznavajo, da je odgoditev skupščine znamenje nesigurnosti današnjega režima.

Čile z glasovanjem o slučaju dr. Lukinića, temveč da se bo vršila še razprava o zakonskem predlogu glede državne eksploatacije plovnega parka.

Po zaključku dopoldanske seje pa je bil g. Trifković celo uro pri ministrskem predsedniku Pašiću. Rezultat tega razgovora je bil očitno, da je g. Trifković ob zaključku popoldanske seje naznanil takojšnjo odgoditev skupščine do 29. januarja.

Splošno se smatra, da je takojšnjo odgoditev zahteval g. Pašić, ki je na eni strani hotel preprečiti sprejem zakona o broderskem sindikatu, na drugi pa dobiti dovolj časa, da omili difference v radikalnem klubu in poskusi sanirati danes za vlado naravnost nevzdržno politično situacijo. Tudi radikali sami priznavajo, da je odgoditev skupščine znamenje nesigurnosti današnjega režima.

Čile z glasovanjem o slučaju dr. Lukinića, temveč da se bo vršila še razprava o zakonskem predlogu glede državne eksploatacije plovnega parka.

Po zaključku dopoldanske seje pa je bil g. Trifković celo uro pri ministrskem predsedniku Pašiću. Rezultat tega razgovora je bil očitno, da je g. Trifković ob zaključku popoldanske seje naznanil takojšnjo odgoditev skupščine do 29. januarja.

Splošno se smatra, da je takojšnjo odgoditev zahteval g. Pašić, ki je na eni strani hotel preprečiti sprejem zakona o broderskem sindikatu, na drugi pa dobiti dovolj časa, da omili difference v radikalnem klubu in poskusi sanirati danes za vlado naravnost nevzdržno politično situacijo. Tudi radikali sami priznavajo, da je odgoditev skupščine znamenje nesigurnosti današnjega režima.

Čile z glasovanjem o slučaju dr. Lukinića, temveč da se bo vršila še razprava o zakonskem predlogu glede državne eksploatacije plovnega parka.

Po zaključku dopoldanske seje pa je bil g. Trifković celo uro pri ministrskem predsedniku Pašiću. Rezultat tega razgovora je bil očitno, da je g. Trifković ob zaključku popoldanske seje naznanil takojšnjo odgoditev skupščine do 29. januarja.

Splošno se smatra, da je takojšnjo odgoditev zahteval g. Pašić, ki je na eni strani hotel preprečiti sprejem zakona o broderskem sindikatu, na drugi pa dobiti dovolj časa, da omili difference v radikalnem klubu in poskusi sanirati danes za vlado naravnost nevzdržno politično situacijo. Tudi radikali sami priznavajo, da je odgoditev skupščine znamenje nesigurnosti današnjega režima.

Čile z glasovanjem o slučaju dr. Lukinića, temveč da se bo vršila še razprava o zakonskem predlogu glede državne eksploatacije plovnega parka.

Po zaključku dopoldanske seje pa je bil g. Trifković celo uro pri ministrskem predsedniku Pašiću. Rezultat tega razgovora je bil očitno, da je g. Trifković ob zaključku popoldanske seje naznanil takojšnjo odgoditev skupščine do 29. januarja.

Splošno se smatra, da je takojšnjo odgoditev zahteval g. Pašić, ki je na eni strani hotel preprečiti sprejem zakona o broderskem sindikatu, na drugi pa dobiti dovolj časa, da omili difference v radikalnem klubu in poskusi sanirati danes za vlado naravnost nevzdržno politično situacijo. Tudi radikali sami priznavajo, da je odgoditev skupščine znamenje nesigurnosti današnjega režima.

Čile z glasovanjem o slučaju dr. Lukinića, temveč da se bo vršila še razprava o zakonskem predlogu glede državne eksploatacije plovnega parka.

Po zaključku dopoldanske seje pa je bil g. Trifković celo uro pri ministrskem predsedniku Pašiću. Rezultat tega razgovora je bil očitno, da je g. Trifković ob zaključku popoldanske seje naznanil takojšnjo odgoditev skupščine do 29. januarja.

Splošno se smatra, da je takojšnjo odgoditev zahteval g. Pašić, ki je na eni strani hotel preprečiti sprejem zakona o broderskem sindikatu, na drugi pa dobiti dovolj časa, da omili difference v radikalnem klubu in poskusi sanirati danes za vlado naravnost nevzdržno politično situacijo. Tudi radikali sami priznavajo, da je odgoditev skupščine znamenje nesigurnosti današnjega režima.

Čile z glasovanjem o slučaju dr. Lukinića, temveč da se bo vršila še razprava o zakonskem predlogu glede državne eksploatacije plovnega parka.

Po zaključku dopoldanske seje pa je bil g. Trifković celo uro pri ministrskem predsedniku Pašiću. Rezultat tega razgovora je bil očitno, da je g. Trifković ob zaključku popoldanske seje naznanil takojšnjo odgoditev skupščine do 29. januarja.

Splošno se smatra, da je takojšnjo odgoditev zahteval g. Pašić, ki je na eni strani hotel preprečiti sprejem zakona o broderskem sindikatu, na drugi pa dobiti dovolj časa, da omili difference v radikalnem klubu in poskusi sanirati danes za vlado naravnost nevzdržno politično situacijo. Tudi radikali sami priznavajo, da je odgoditev skupščine znamenje nesigurnosti današnjega režima.

Čile z glasovanjem o slučaju dr. Lukinića, temveč da se bo vršila še razprava o zakonskem predlogu glede državne eksploatacije plovnega parka.

Po zaključku dopoldanske seje pa je bil g. Trifković celo uro pri ministrskem predsedniku Pašiću. Rezultat tega razgovora je bil očitno, da je g. Trifković ob zaključku popoldanske seje naznanil takojšnjo odgoditev skupščine do 29. januarja.

Splošno se smatra, da je takojšnjo odgoditev zahteval g. Pašić, ki je na eni strani hotel preprečiti sprejem zakona o broderskem sindikatu, na drugi pa dobiti dovolj časa, da omili difference v radikalnem klubu in poskusi sanirati danes za vlado naravnost nevzdržno politično situacijo. Tudi radikali sami priznavajo, da je odgoditev skupščine znamenje nesigurnosti današnjega režima.

Čile z glasovanjem o slučaju dr. Lukinića, temveč da se bo vršila še razprava o zakonskem predlogu glede državne eksploatacije plovnega parka.

Po zaključku dopoldanske seje pa je bil g. Trifković celo uro pri ministrskem predsedniku Pašiću. Rezultat tega razgovora je bil očitno, da je g. Trifković ob zaključku popoldanske seje naznanil takojšnjo odgoditev skupščine do 29. januarja.

Splošno se smatra, da je takojšnjo odgoditev zahteval g. Pašić, ki je na eni strani hotel preprečiti sprejem zakona o broderskem sindikatu, na drugi pa dobiti dovolj časa, da omili difference v radikalnem klubu in poskusi sanirati danes za vlado naravnost nevzdržno politično situacijo. Tudi radikali sami priznavajo, da je odgoditev skupščine znamenje nesigurnosti današnjega režima.

Čile z glasovanjem o slučaju dr. Lukinića, temveč da se bo vršila še razprava o zakonskem predlogu glede državne eksploatacije plovnega parka.

U VI 1622/25-4. V imenu Njega Veličanstva Kralja Okrajno sodišče v Ljubljani je razpravljalo danes v navzočnosti zasebnega obtožitelja Ivana Magdalence, njegovega zastopnika dr. Malnerića, odvetnika v Ljubljani, dr. Hacinca, odvetnika v Ljubljani kot zastopnika zasebnega obtožitelja Ignacija Zoharja, v odsotnosti obtoženca Franceta Brozovića radi prestopka po členu III. tisk. novele z dne 15. X. 1898, d. z. št. 142, in je po predlogu zasebnih obtožiteljev na kaznovanje in objavo sodbe po § 20. tiskovnega zakona, razsodilo tako: Brozovića Franc, roj. 22. X. 1888, v Ljubljani, pristojen v Vinico pri Čermolju, r. k. oženjen, novinar, Ljubljana, Pred škofijo 15, se kaznuje: je kriv, da kot odgovorni

urednik v Ljubljani izhajajočega periodičnega lista "Jutro" pred objavo ni čital členkov in sicer izšlih v št. 105. dnevnika "Jutro" z dne 6. maja 1925, pod naslovom "Laško in v št. 21. dnevnika "Jutro" z dne 25. I. 1925, pod naslovom Prometne razmere ob meji ter s tem zanemarljivo onpažno, ki bi pri nje dolžni uporabi izostala uvrstitev kaznivih vsebine teh členkov in sicer: ad 1.) "... v zadevi odstavitve cestnega nadzornika Magdalence po gerentu dr. Rošu. Pozabil je omeniti v dopisu, kolikokrat ga je spremljal v Hrastniku na postajo v takem stanju, da se je vsa javnost zgražala." ad 2.) "Končno svetujemo merodajnim činiteljem, naj odstavijo od revizije g. Z. poiskusnega policijskega agenta ali pa ga zadostno pouče, kako se je treba obnašati napram ženskem spolu — kateri odstavki v objektivnem smislu tvorijo pregrešek zoper varnost časti Ivana Magdalence, oziroma Ignacija Zoharja. Zakrivil je s tem prestopke po čl. III. tisk. novele z dne 15. X. 1898 d. z. št. 142 in se obsodi po istem členu na 400 Din globe, v slučaju neizterljivosti na 5 dni zapore in po § 389 k. pr. r. na povračilo stroškov kazenskega postopanja. Obtoženec kljub izkazanemu vabilu k razpravi ni prišel, zato se je na predlog zasebnih obtožiteljev razpravljalo po § 359 k. pr. r. v njegovi odsotnosti. V Ljubljani, dne 17. novembra 1925. Dr. Petelin L. r

Za očuvanje ljubljanske univerze

Resolucija političnih strank kulturnih, gospodarskih in stanovskih organizacij.

V zadnjem času so prihajali glasovi, ki so vzbujali sum, da namerava prosvetna uprava ljubljansko univerzo ali popolnoma ukiniti ali pa jo vsaj okrniti. Govor g. ministra prosvete v Mariboru je na žalost potrdil, da obstojajo v tem oziru namere, katerih obsega sicer še ni mogoče dognati, ki pa sigurno stremijo za delno demontacijo ljubljanskega vseučilišča.

Podpisane politične stranke, kulturne in gospodarske organizacije smatrajo zato za svojo patrijotično dolžnost opozoriti kraljevsko vladu, Narodno skupščino ter celokupno jugoslovensko javnost, da smatrajo vsako okrnitev ljubljanske univerze kot atentat na življenske, kulturne in nacionalne interese celokupne države, zlasti pa njene napram zapadu in severu najbolj eksponirane slovenske pokrajine.

Slovensko vseučilišče v Ljubljani je bilo že našim dedom ideal, kojega uresničenje so onemogočali avstrijski tlačitelji, da bi Slovence vzdrževali pod neposrednim vplivom germanske ekspanzije, in za katero so se Slovenci ob vneti dejanski in moralni podpori Srbov in Hrvatov z vso vztrajnostjo in požrtvovalnostjo nad pol stoletja borili. Po prevratu je postala ustanovitev ljubljanske univerze najpopolnejši izraz naše duhovne in politične osvoboditve izpod tujega jarma. Ona je pred vsem svetom dokaz popolne kulturne enakopravnosti Slovencev v Jugoslaviji, a istočasno je ustanovljena kot žarišče notranjega edinstva Slovencev, Hrvatov in Srbov na prehodu naše države iz vzhoda na zapad.

V globokem spoznanju tega eminentnega državnega in nacionalnega pomena sta prva jugoslovenska vlada in prvi jugoslovanski parlament soglasno sklenila ustanovitev ljubljanske univerze, kar je bilo takrat ocenjeno kot eden najvažnejših konstitutivnih aktov kraljevine SHS.

Ljubljanska univerza, na kateri vzajemno delujejo znanstveniki iz vseh delov našega naroda, in na kateri slovenščina in srbohrvaščina enakovredno služita najvišjim prosvetnim ciljem kakor se tudi zbira na njej mladina iz vseh delov države ter se utrjuje v duhu bratskega razumevanja, medsebojnega spoštovanja in medsebojne ljubezni, je znanstveni inštitut, kojega ogromni politični in nacionalni pomen ni v nobenem razmerju z žrtvami, ki jih država zanj doprinese.

Rotimo vse merodajne činitele, da opuste vse kar bi motilo mirni razvoj tega najvišjega kulturnega zavoda in prosimo, da mu nasprotno naklonijo vso svojo dobrohotnost in podporo, da bo mogel v najpopolnejši meri izpolnjevati svojo vzvišeno nalogo, za katero tako smoteno in tako resno stremi.

V Ljubljani, dne 16. decembra 1915.

Mestni odbor Nar. radikalne stranke — Načelstvo Slov. ljudske stranke. — Oblastna organizacija Samostojne demokratične stranke. — Načelstvo Nar. soc. stranke. — Zbornica za trgovino, obrt in industrijo. — Obletniška zbornica. — Zdravniška zbornica. — Notarska zbornica. — Društvo »Pravnik«. — Inženirska zbornica. — Delavska zbornica za Slovenijo. — Jugoslovanski Sokolski Savez. — Orlovski zvez. — Zveza kulturnih društev. — Glasbena Matica. — Prosvetna zveza. — Slovenska Matica. — Jednina družba. — Jugoslovanska Matica. — Krščansko socialna zveza. — Udrženje jugoslov. učitelstva. — Proforsko društvo. — Svet slušateljev ljubljanske univerze. — Narodna Galerija. — Slomškova zveza. — Jugoslov. novinarsko združenje. — Kolo jugoslov. sester. — Dramatično društvo. — Znanstveno društvo za humanistične vede. — Muzejsko društvo.

Finančni odbor zahteva vsestransko štedenje

Finančni odbor hoče prevzeti nalogo komisije za štedenje. — Važna poslanica vsem ministrom. — Zahteva po redukciji oseb nih in materijalnih kreditov.

Beograd, 16. decembra, r. Predsednik finančnega odbora Narodne skupščine g. Ivan Radović je danes poslal vsem ministrom nastopno pismo:

G. ministri! Proračunski predlog za leto 1926-27. je bil v ustavnem roku predložen Narodni skupščini na vpogled in odobrenje ter se sedaj nahaja pred finančnim odborom. Finančni odbor smatra, da je z ozirom na maksimalno obremenitev prišel čas, da se vsem strokam državne administracije ter vsem ministrstvom nalaga na stroške štedenje kot ena prvih nalog finančne in državne politike, da bi se državni izdatki zmanjšali na najnujnejše potrebe. Zato je finančni odbor sklenil, da smatra za svojo dolžnost, da v tesnem sodelovanju s kraljevo vlado izvrši posle onih komisij in komisarijev, ki so v tujih zapadnih državah po vojni imeli dolžnost, da izvedejo štednjo v državnem gospodarstvu.

V namenu, da v interesu našega finančnega in državno-gospodarskega napredka to svojo dolžnost brzo in vestno izvrši, je finančni odbor na svoji seji dne 9. decembra razen ostalih stvari sprejel tudi nastopni dve načelni odločbi:

1.) da se izvede čim večja redukcija kreditov v osebnih izdatkih in

2.) da se enako zmanjšajo izredni materialni izdatki, posebno oni, ki se nanašajo na investicijska dela, na najnujnejše potrebe.

Obveščajoč vas o prednem odloku finančnega odbora in v želji, da bi odbo-rovo delo bilo za bodočnost naših državnih financ občutno, mi je čast najljubšeje prositi vas, g. ministri, da izvolite ob priliki razprave posameznih delov državnega proračuna za l. 1926-27. v finančnem odboru aktivno sodelovati s pomočjo svojih strokovnih referentov, podkrepjenih z vsemi potrebnimi podatki, t. j. s polmenskimi seznanili vseh državnih uradnikov in direktorijah, oddelkih in odsekih našega resorsta, z označbo položajne in osnovne plače s številčnim stanjem eksihbitnih protokolov vseh direktorij in oddelkov našega resorsta, z ekspozicijem in pismenim pojasnilom vseh partij in pozicij vaših po-slov, posebno kreditov za nagrade pod različni imeni kot dopolnilne plače, ho-

tem se sklicujejo, da je »največja« slovenska stranka SLS tudi za to, in da treba želji Slovencev, ki je obenem želja Italijanov, ustreči.

Odločitev pade v januarju, ko bo zopet zboroval finančni odbor. Vsekako mora vsa naša javnost paziti da nam klerikalna politika ne ubije 2000 žag.

Superdemanti

r. Beograd, 16. decembra

Mariborski govor prosvetnega ministra gosp. Radića izročilka ni izzval nikake politične mrzlice, zato pa je pa-sus o ukinitvi nekaterih fakultet in o eventualnem demontiranju posameznih univerz vzbudil v vsenarodnih krogih silno razburjenje in ogorčenje.

Kakor je znano in neuporno, je gosp. Radić takole karakteriziral univerze: Najboljša je medicinska fakulteta v Zagrebu, zato naj tudi ostane. Tehniška fakulteta naj ostane tam, kjer je najboljša (?). Gospodarska fakulteta je v Zagrebu najboljša. V Ljubljani ho-ostala montanistična šola, ki se mora razviti v najboljšo v Evropi. V Beogradu bi uspevala filozofska fakulteta in še katera: to bomo še videli. V Su-botici imamo fakulteto stramote: več je profesorjev kakor diakov, a ti so sami študenti. Profesorji ne delajo nič, di-akci na njej. Imamo in lehamarilo. V Skoplju je malo bolje, toda tu bomo napravili velik muzej, ker Južna Srbija ima velike umetnine.

Posledno veliko ogorčenje je ta izja-va izzvala v Subotici, kjer so slušate-lij tamonšne pravne fakultete večeraj donosno priredili velik protestni zbor, ki so se ga udeležili vsi brez razlike prireditelji. Zahtevalo, da minister Ra-dić prekliče svoje izjave, sicer da bodo stopili v štrik in anelirali na solidar-nost vseh akademikov v državi.

V Zagrebu na so slušatelj visoke tehnične šole večeraj sklicali izredno glavno skupščino svojega Udrženja in le soglasno bila sprejeta protestna re-solucija proti nameni, da se tehnika pre-mesti iz Zagreba. Obenem objavljali vedelnečki dnevniki manifest ljubljans-kega univerzitetnega sveta.

Ogorčenje vsenarodnih krogov je mi-nistra Radića spravilo v zaganje. Zato je danes opoldne podal novinarjem na-slednjo kurtizano izjavo:

»Moj mariborski govor je bil napro-čun razumljen. Jaz nisem delal, da bom uničil univerzo v Subotici, nego da je v-ode na naše finančno stanje nemogo-če, v državi vzdrževati pet popolnih univerz.

Ono, kar sedaj obstaja, ho obstajalo že nekdaj, — toda nemogoče ho izno-voliti in dovršiti vse univerze v drža-vi. Tako naj bi v Ljubljani ostala medi-cinska fakulteta, kakršna obstaja zdaj, napreč z vsemi inštituti, potrebnimi za prvi razred.

V Skoplju bi se namesto filozofske fakultete ustanovila Proforska šola, a v Subotici šola za sodnike. V Zagrebu bi ostala medicinska, v Ljubljani monta-nistična, a v Beogradu tehnika.

S tem demantem je gosp. Radić prekosil samega sebe. Kaiti: V Suboti-ci ni univerze, marveč samo pravna fakulteta, in zato gosp. Radić zares ne more ukiniti subotičke univerze. Tudi ni potrebno vzdrževati pet popolnih univerz, ker jih nihče ne zahteva; na miru na naj ostanejo one tri, ki jih ima-mo. In gosp. Radić sicer obeta, da ho vse, kar obstaja, obstajalo še nadalje med drugim tudi medicinska fakulteta v Ljubljani in vendar istočasno namu-veduje izpremembe in demontiranje tako za Ljubljano, kakor za Zagreb. Beograd: Subotico in Skoplje!

Angleška sodba o Česko-slovaški

V času, ko naš prosvetni minister javno napada bratsko českoslovaško repub-liko in ko v isti sani hvali »sellaško« Anglijo, ne bo odveč, ako ponatisnemo članek naivnoivnega angleškega dne-vnika v svetovni javnosti o razmerah v Českoslovaški. Londonske »Times« pri-občjuje ob priliki imenovanja nove českoslovaške vlade dolg članek, v kate-rem pišejo:

Českoslovaška republika si je iz la-stne moči in s takim uspehom uredila svoj dom, da zavzema danes položaj najbolj urejene države vzhodno Rena. Doseženi napredek presega celo opti-mistična pričakovanja. Sicer je boljši-vezem vrzel na republiko tako senca, da so se praški zastopniki tujih držav svoečasno bali, da bo zavladal v drža-vi boljševizem, toda vse te bojazni so izg-nile. Komunistično gibanje v česko-slovaški republiki ni močno in ne dose-ga pokreta v Angliji. Bilo bi absurdno smatrati rezultate zadnjih volitev kot zmago slavije komunističnega gibanja.

Dasiravno ho ostalo vprašanje narod-nih manjšin v Českoslovaški tudi nade-lice velik problem, vendar znanjuje Českoslovaška na vseh drugih polih nenavadne uspehe. Kar je dosegla dr. Benešova politika za Českoslovaško, je preveč važno, da bi potrebovalo ome-nitve. Dr. Beneš je eden najboljših zu-nanih ministrov v vseh Evropi. Trgo-vina v Českoslovaški cvete, izvoz nar-ašča Poleg industrialnega bogastva

Božič je že

pred durmi, a z božičem tudi veliko ugodno iznenadenje, ki Vam ga za božične praznike pripravlja

Elitni Kino Matica.

poseduje država izvrstno poljedelstvo. Zlasti Češka in Moravska sta čudovito obdelani. Največje uspehe pa je dose-gla Českoslovaška s finančno politiko dr. Rašina, ki je morda najmarkantnejša osebnost v novoini Srednji Evropi. Dr. Rašin je odločno ustavil inflacijo in je stabiliziral valuto. V notranjosti ni ime-la Českoslovaška nobenih pretresljev in zmed ali resnejših težav v delovnih odnošajih.

Ob koncu ugotavlja članar nacionalni značaj Českoslovaške, kateremu se ima država poleg odločnih stremljenj po nacionalni neodvisnosti v veliki me-ri zahvaliti za svoji srečni položaj.

Odločitev v mosulskem vprašanju

Ženeva, 14. decembra.

Po dolgotrajnih razpravah, komisi-jah in pogajanjih je naposled padla od-ločitev v mosulskem vprašanju pred Svetom Zveze narodov. Padla je od-ločitev tako, kakor je bilo pričakovati v poslednji dobi, osebno, odkar je iz-rekla svojo stvarno sodbo nalašč v ta namen sestavljena specialna komisija, ki si je bila ogledala položaj na licu mesta.

Ko se je v Lausanne revifirala mi-rovna pogodba med Turčijo in an-tantnimi državami, se nikakor ni mo-gel doseči sporazum glede Mosula, ki ga je angleška delegacija trdovratno zahtevala zase. Da se ne izpodnese ce-lokupni uspeh lausanneske konference, sta naposled Anglija in Turčija pristali na to, da se mosulski problem izloči iz kompleksa direktnih pogajanj ter pre-nesti v razsodbo Zvezi narodov.

S tem je vprašanje Mosula prišlo pred Zvezo narodov, ki je kmalu po-slala specialno komisijo, da ugotovi dejansko stanje in da bi Svet Zveze na temelju tega poročila mogel izreči ob-jeektivno razsodbo. Specialna komisija je res preštudirala položaj v Mezopo-tamiji in sestavila poročilo, v katerem je močno naglasila dovedanje tesne vezi med spornim mosulskim ozemljem in Turčijo vendar pa izrekla naposled mnenje, da je Mosul prisoditi Iraku, ako se Anglija obveže, da je pripravi-ljena privoliti v podaljšanje mandata nad Irakom.

S tem se je začelo kazati, da se ho mosulsko vprašanje rešilo v škodo Tur-čiji, ki je zares postala nestrna, na-glašala svojo absolutno nepopustljivost in hkrati pričela zbirati svoje vojaške sile ob severni meji Mosula. Situacija je postala nevarna, pričeli so konflikti ob meji spornega teritorija in Svet Zveze narodov je moral poslati še eno komisijo, da se ugotovi, kdo je rušilec miru. S težavo se je preprečil izbruh sovražnosti.

V septembru 1925 se je Svet Zveze narodov znova pečal z mosulskim pro-blemom. Anglija je slekonrej zahteva-la ves Mosul za Irak. Turčija je zahteva-la ali ves Mosul zase ali pa plebscit. Ko na je postalo vedno očividnejše, da se Svet nagiblje k angleškemu stališču, je Turčija istemu Svetu Zveze narodov odrekla pravico, odločiti definitivno o usodi Mosula. Turška delegacija se je pri tem sklicevala na to, da je lord Curzon v Lausanne obljubil, da ho Zveza narodov le posredovala med obema strankama, ne pa odločila proti volji ene ali druge stranke, to je, da ho izrekla le tako odločitev, ki bi jo sprejela tudi turška delegacija. Toda to je bila le Curzonova ustna obliha, ki se ni vpisala v sejni protokol lausanne-ske konference. Na to obliho se je sedaj sklicevala Turčija ter nikakor ni hotela odnehati: odrekala je posledno Svetu odločilno kompetenco. S tem pa bi mosulski problem prišel na mrtvo točko: bilo je treba nekaj ukreniti. Svet je tedaj predložil mednarodnemu razsodišču v Haagu, naj se izjavi o njegovi kompetenci v reševanju mosul-skega vprašanja, torej ali gre za nie-govo odločitev (arbitrage), ali le za posredovanje (mediation) in ali se mora odločitveni sklep izreči soglasno ali ne.

Dne 24. oktobra je mednarodno raz-sodišče v Haagu razpravljalo o tem vprašanju in razsodilo prvič, da odloča Svet Zveze narodov definitivno kot razsojevalec ne kot posredovalec ter da ima potemtakem definitivno določiti mejo med Irakom in Turčijo, ter dru-gič, naj se odločitveni sklep izreče so-glasno, prizadehiti stranki pa naj tudi glasujeta, le da niti glas ne šteje glede soglasnosti.

S tem je bila odstranjena zadnja ovira, ki le še nasprotovala odločitvi. Tur-čija je pričela ponujati koncesije v go-spodarskem in prometnem pogledu in hi bila nazadnje pripravljena tudi na de-litev spornega mosulskega teritorija. Anglija ni odnehal, marveč je le podala obvezno izjavo, da je pripravi-ljena podaljšati svoj mandat nad Ira-kom, s čimer je izpolnila glavni pred-pogoj, ki ga je bila stavila specialna preiskovalna komisija.

Vse nadaljino je umitljivo Svet Zveze narodov se je na svoji zadnji seji nečal znova z mosulsko afero in je odločil, da se sporno mosulsko ozemlje v celo-ti prisodi Iraku.

S tem je odstavljeno z dnevnega reda zadnji večji razmetitveni problem, ki je še ostal kot direktna posledica svetov-ne vojne. Turčija ho morda protestira-la, romotala z orožjem in delala boje-vite geste. Toda sedaj ima proti sebi ne le Veliko Britanijo, marveč tudi av-toriteto celokupne Zveze narodov, za-to ni misliti, da bi mogla še kaj spre-meniti na usodi Mosula.

Zdravje
in srca

Mamica in otročiček, vsa čista
dehtita žarita svežosti, okusna,
oskrbovana. Veselo zdravje se
smeje z lestečimi zobmi.

Dnevna gojitev s »Kalodontom«
je najsigurnejša pot, da obvaru-
jete lepoto in zdravje Vaših zob.

Politične beležke

+ Dalmatinski radikali proti Pavlu Radiću. Dalmatinski radikalni poslanci zahtevajo od vlade, naj se odpravi čl. 55. zadnjih dvanajstin, ki se nanaša na ustavitev agrarnih pravn v Dalmaciji. V radikalnem klubu je Lj. Jovanović izjavil, da nikakor ne gre, da bi radičev-ci v koaliciji postavljali take predloge in zahtevali njihovo sprejetje, predno je radikalni klub izjavil svoje mnenje. Dr. Niko Subotić je izjavil, da je ene-ajena določba tako nepravniško stilizi-rana, da je sodišča ne morejo uporabljati. Dr. Nikola Novaković je istotako ob-sodil to določbo ter zahteval, naj se ob-ajvi celotno besedilo sporazuma RR, da bi poslanci vedeli, kaj imajo pričako-vati od nadaljnjega dela, in da se izog-nejo sličnim iznenadenjem. Ako ne ho došlo med dalmatinskimi radikalnimi po-slanci in ministrom agrarne reforme Pavlom Radićem do sporazuma, se ho o zadevi ponovno razpravljalo v radi-kalnem klubu. Dalmatinski poslanci vztrajajo na tem, da se naj omenjeni člen v dvanajstih ukine s posebnim zakonom, ki se ima takoj preuči-ti skupščini. Iz navedenega je dovolj jasno razvidno, s kakšno vestnostjo je seda-nja vladna večina pripravila in sprejela obstoječe proračunske dvanajstine

Iz Primorja

* Smrtina kosa. V Trstu je umrl trgovec Ivan Sklemba. Pogreb pokojnika je bil v torek, dne 14. decembra. N. v m. p.

* Posvetitev vrtojbske cerkve. V nedeljo so v Vrtojbi blagoslovili novo cerkev. Opravilo je izvršil gorški nadškof dr. Fran-čišek Sedej ob asistenci domače duhovščine v navzočnosti številnega ljudstva.

* Poroka v Ajdovščini. Prošlo soboto se je poročil v Ajdovščini g. Ignac Kovač, in-dustrijalec in župan ajdovski, z gdnjo Pijo Šaplovo iz družine Šaplove v Sturijah. Pev-ska zborna v Ajdovščini sta priredila na pred-večer poroke ženinu in nevesti podoknico. Bilo srečno!

Iz Trboveli

t— Nesreča. Pri Dukljemem podjetju je vozil delavec Franc Stertak s kamenjem na-polnjene vozičke k vzpenjači št. 1. V enem teh vozičkov je bil naložen okoli 300 kg težak kamen. Ko so pripeljali vozičke v vzpe-njačo, je zadel ta kamen v stebel, pri čemer je Stertak prišel z glavo med kamen in ste-ber. Stertak je dobil težke poškodbe na glavi in so ga takoj odpeljali v bolnico.

t— Kolavdacija remize. Večraj popoldne se je vršila kolavdacija novozgrajene ru-dniške remize za lokomotive v Retju.

t— Izredna podpora. Občinski ubožci, 40 po številu, bodo prejeli za Novo leto izred-no podporo v iznosu rednih mesečnih pod-por.

t— Odborova seja krajevne organizacije SDS. se ho vršila jutri ob 19. pri Ternov-ovicu.

t— Hladilnica za meso. Na poziv gerenta g. Vodušca se je vršil večeraj sestanek mo-sarjev, ki so se načeloma izrekli za splošno hladilnico za meso na občinskem zemljišču. Podrobnosti se bodo še ugotovile.

t— »Slovenčev« rase. Volilni maneuver za občinske volitve naj bi bilo poročilo v »Ju-tru« o postavki 100.000 Din za zidanje ma-ljih hišic, eventualno za oddajo celotne zem-ljišče delavcem za zidanje, vse to po večerajšnjem »Slovenčevem« poročilu. K temu ugotavljamo, da se teh 100.000 Din nikakor ne da utajiti, ker se je o tem razpravljalo na seji gerentskega sosveta in sklenilo, da se da omenjena vsota v postavko, kar je ugotovljeno tudi v zapisniku »Slovenec« je torej po svoji stari navadi že zopet servi-ral raco svojim somišljenikom

Naši kraji in ljudje

Konferenca Saveza dobrovoljcev v Slav Brodu

Dne 13. decembra se je vršila v Slav. Brodu ob Savi konferenca delegatov Saveza dobrovoljcev iz vseh pokrajin naše države. Navzoči so bili delegati iz Velikega Bečkereka, Novega Sada, Zagreba, Ljubljane, Splita in Cetinja. Konferenca je podrobno razpravljala o sedanjem stanju dobrovoljskega vprašanja, kateremu posvečajo merodajni činitelji le malo pozornosti in je z različnimi začasnimi zakoni in naredbami zelo slabo rešeno. Da se to ne bi nadaljevalo v brezkončnost, je konferenca sklenila, da se novo izdelani zakonski osnutek brez odlašanja izroči že začetkom januarja Narodni skupščini, t. j. vsem poslanskim klubom in ostalim činiteljem Narodne skupščine in da se izvrši enotna energična akcija za čim prejšnjo predložitev novega zakona, da se že enkrat likvidira dobrovoljsko vprašanje. V svrhu okrepitev akcije prične Savez dobrovoljcev izdajati dobrovoljski list in bodo vrh tega dobrovoljci potom strank, katerim pripadajo, izvršili energičen pritisk, da se njihovo vprašanje ugodno reši. V negativnem slučaju bo vsak dobrovoljec kot član kake stranke izvajal konsekvence. Delegati Saveza dobrovoljcev so bili v Brodu zelo simpatično sprejeti in so po zborovanju sodelovali zvečer tudi na akademiji tamošnjega Jugoslovenskega Sokola, kjer so se spoznali z vsemi nacionalnimi prvaki v Slav. Brodu. Delegati dobrovoljcev so se starešini Sokola dr. Kovačiču kot zastopniku nacionalnega Broda najpriščneje zahvalili za iskreni sprejem in pozornost.

Pokret rudarskih in plavžarskih inženjerjev

Iz rudarskih krogov nam poročajo, da se je začelo med inženjerji te stroke gibanje za čim tesnejše medsebojno združenje. Rudarski stan je zvezan z dolžnostmi in pravicami, nevarnostmi in naporom, ki jih noben drugi stan ne pozna. Nič čudnega ni torej, da imajo povsod po svetu rudarski in plavžarski inženjerji svoje organizacije in da so te ene najstarejših.

Tudi v Jugoslaviji je število rudarskih in plavžarskih inženjerjev, posebno po vojni, močno naraslo in povsem naravno je, da se hoče provesti njihova organizacija. Pripravljeni odbor namerava sklicati v kratkem sešatek, na katerem naj se določi oblika organizacije. Možno je predvsem samostojno društvo, po vzledu mnogih enakih v vseh drugih državah, lahko je na tudi, da se ustanove klubi rudarskih in plavžarskih inženjerjev pod okriljem Saveza jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov. Oblika je postranska pojava, glavno je, da se koncentrirajo sile da se prevede organizacija in začne z delom, ki ga bo najbrže mnogo. Zelo

ti bi bilo, da dobi gibanje širok razmah, ker so nam take močne organizacije zelo potrebne.

Vprašanje obmejnega kolodvora v Mariboru

Maribor, 16. decembra.

Z mednarodno pogodbo je bilo določeno, da se odpre v Mariboru skupen obmejni kolodvor.

Maribor je po svoji legi in po svojem razvoju edini kraj, ki bi mogel priti v Jugoslaviji res v poštev. Kljub temu pa to vprašanje ne pride preko mrtve točke, ker se ministrstvo za notranje stvari boji, da bi prišlo preveč tujih uradnikov na naše ozemlje.

Tako naziranje mora imeti svoj izvor edino-le na popolnem nepoznanju lokalnih razmer v Jugoslaviji. Osebito v Sloveniji živi na stotine in stotine delavcev iz Avstrije in vendar se zato ne kani mir in red. Ti delavci tudi izpodjedajo kruh našim lastnim državljanom in vendar žive nemoteno pri nas.

Na obmejnem kolodvoru bi pa bili za poslani tudi uradniki, katerih ne bi plačevala naša država in ne naši državljani, ampak tuja država, in bi pri nas pustili tuji denar. Tudi imamo vzorno politično upravo in vzorno policijo, tako, da bi bila kontrola popolnoma lahka. Zato bi bilo pač tem boljše za nas, čim več takih tujih uradnikov bi prišlo k nam; nikakor in pod nobenim pogojem bi se zato ne smelo delati ovir za odprtje obmejnega kolodvora v Mariboru. Obmejni kolodvor v Mariboru je prevažnega pomena ne samo za mesto Maribor, ampak tudi za okolico in za celo državo.

V najnovejšem času so začele obmejne občine akcijo, da naj bi bil obmejni kolodvor v St. Ilju. S to akcijo se stvar sama škoduje, nikakor pa koristi. To, liko uvidevnosti pričakujemo tudi od naših obmejnih občin, da sprevidijo, da obmejni kolodvor vendar ne more biti v kaki vasi, ampak samo v večjem kraju. Najboljši dokaz nam nudi Avstrija, katera se od svoje strani poteguje, da bi bil obmejni kolodvor na avstrijskem ozemlju. Ne predlaga morda Špilja ali Ernoža, če sta ravno oha kraja večja nego St. Ilj, ampak Lipnico, dobro vedo, da more obmejni kolodvor biti samo v kakem večjem kraju.

Ako se to vprašanje hitro ne reši in ako bodo lastne občine vprašanje z nova načeliale, se nam bo zgodilo, da obmejnega kolodvora ne bo dobil ne Maribor, ne St. Ilj, ampak Lipnica.

Samo še

nekaj dni in Ljubljana bo imela eno senzациjo več! Ta senzacija je monumentalno filmsko delo «Ujetnik od Zende».

Elitni Kino Matica

Iz Društva slovenskih književnikov

Ljubljana, 16. decembra.

Sinoči se je vršila v prostorih Slov. Matice seja starega odbora Društva slovenskih književnikov, katero je otvoril podpredsednik g. Franc Finžgar. Takoj nato se je izvršila v smislu društvenih pravil kooptacija novih članov in obenem konstituiranje novega odbora, katerega člani so: predsednik Oton Zupančič, podpredsednik Franc Finžgar, tajnik Anton Podbevšek, blaginjak Fran Albreht, odborniki: Vida Jerajeva, dr. Franc Kidrič, Vladimir Levstik in Josip Vidmar.

Zatem je poročal Oton Zupančič o pravih pravicah društva za dostojno proslavo Prešernove 125-letnice, ki se bo vršila januarja meseca in to v gledališču. Odhoda je sklenil, da bodo osebno sodelovali pri tej proslavi gg. Zupančič, Finžgar, Albreht in Podbevšek. Poleg pevskih in glasbenih točk, ki se bodo določile v sporazumu z gledališko upravo, prihaja v kombinacijo tudi enoder Janka o Prešernu, za katero se bo priznal poseben honorar. Na to opozarja DSK, vse književnike, ki se naj obrnejo nanj za pojasnila.

Zasilno poročilo o društvenem delovanju v preteklosti je podal g. Podbevšek. Med drugim je bilo sklenjeno obrniti se na naše poslanstvo v Washingtonu zaradi sistematičnih tatvin, ki jih prakticira naše slovensko časopisje v Ameriki. Blaginjsko poročilo je podal g. Albreht. Pri slučajno stih se je sklenilo pristopiti k mednarodnemu društvu «Association Littéraire et Artistique Internationale» in v to svrhu pooblastiti g. Antona Lajovca, da bo prisostvoval v imenu društva konferenci delegatov, ki se bo vršila 21. t. m. ob 6. zvečer v prostorih Društva hrvatskih književnikov v Zagrebu.

Precej hrupa je vzbudila ugotovitev, da je določena v proračunu zelo majhna postavka za umetnost kakor tudi to, da so bile vnešene v dvanaesletne nove stolitose diarske postavke, predvsem za Hrvate, za Slovence pa da so se znižale od letnih 200 tisoč Din na 11.250 Din in to za 4 mesece za ljubljansko oblast! Sklenjeno je bilo, obrniti se na vse poslanske klube, da pridejo v proračun za l. 1926. primerne postavke. Glede ljubljanskega vseučilišča se je sklenilo počakati, da se položaj razčisti.

Akademski klub za Društvo narodov

Neprestana opasnost novih vojn sili človeka k razmišljanju, k iskanju garancije za svetovni mir. Mnogi skeptično zmajejo z glavo in ne najdejo rešitve za ta problem. Posebno pri nas je zavladal v tem oziru prevelik pesimizem, ki je deloma utemeljen radi naše žalostne dosedanje prakse. Potemtakem naj bi bilo človeštvo zapisano bližnji propasti, kajti grozote bodoče kemične vojne spremene lahko vso Evropo, kakor tudi druge kontinente, v veliko groblje.

Tak pesimizem je nezdrav, v njem je kal smrti. In mi, ki smo se komaj pojavili na svetovni pozornosti, naj se vdajamo tem bolnim mislim, naj verujemo Spenglerju (Das Untergang des Abendlandes) in gledamo, kako beži življenje mimo nas. Ne tega nočemo, v nas je vera v progres človeštva, mi verujemo v rast in zdravje in pravico. Pojdite v narod, raziskujte njegovo duševno zdravje in spoznali boste, da je misel pacifizma ukoreninjena slihernemu našemu človeku in da tvori vera v zmago pravice temelj našega življenja.

Liga narodov je prvi korak k uresničenju vsesplošnega človeškega ideala o večnem miru. Kakor je moderna zakonodaja, ki je produkt evolucije človeštva, odpravila krvava razračunavanja med posamezniki, tako naj bo Društvo narodov ona avtoriteta, ki naj mirno rešuje mednarodne spore. Jasno je, da dobi Društvo narodov šele takrat popolno avtoriteto, kadar bo dobila ta velika ideja jasne forme in opore v masi, v širokih plasteh naroda.

Siriti ideje Društva narodov je poklicana v prvi vrsti naša akademska omladina. Na ljubljanski univerzi se je nekako pred letom dni pojavil tosmernen pokret, čigar rezultat je ustanovitev «Akademskega kluba za Društvo narodov». Največ zaslug za to imajo gg.: Schauer Dolf, abs. iur., Ma-

Včeraj je odšlo razočaranih najmanj 4000 ljudi, ki niso imeli prilike videti naš vefilim

Bela sestra

ker so bile vse vstopnice že ob 11. dopoldne razprodane. V Vašo lastno korist Vas prosimo, da si nabavite vstopnice v predprodaji od 10. do 1/1. in od 2. dalje.

Bela sestra

je prvi film s petjem in pomnoženo godbo in prekaša vsak drug film.

Predstave danes na drž. praznik ob 1/11. 3. in 5. pri navadnih cenah; ob 7. in 9. uri so cene zvišane samo za 2.- Din.

Mladini vstop dovoljen ob 3. in 5. uri.

Kino „Ljubljanski dvor“

Telefon 730.

jaron Nande, abs. iur., Gabrijla Miloš iur. in Zwitter Franc, fil., ki so tvorili nekaj pripravljalni odbor. Ta pripravljali odbor je našel pri g. rektorju dr. Leonidu Pitamcu in univ. prof. dr. Djordju Tasiću blagohotno naklonenost in podporo, za kar smo jima iskreno hvaležni.

Ustanovni občni zbor Akademskega kluba za Društvo narodov se je vršil 14. t. m. in odbor društva je konstituiran takole: predsednik Mencinger Stanko, iur.; podpredsednik Zwitter Franc, fil.; tajnik Valda Branko tehn.; blaginjak Grossman Vlado, iur.; knjižničar Zajec Marijan, iur.; gospodar Kante Danilo, iur.; namestnika Pfeifer Janko, iur. in Senković Milan iur.; revizorja: Schauer Dolf, abs. iur. in Majaron Nande, abs. iur. Društveno razsodišče: Jelenc Gojmir, iur.; Berlitz Leon, abs. iur.; Kočvar Ciril, fil.; Tomšič Ivan, fil. in Florjančič Luce iur.

Zanimiva literarna obravnava

Včeraj smo med brzojavnimi vestmi kratko poročali o izidu procesa Lunaček-Kulundžić v Zagrebu. Gosp. Lunaček je kulturni poročevalec in kritik «Obzora», gosp. Kulundžić pa dramatik in pesnik. Lunaček je tožil Kulundžića radi žaljivega članka, ki je izšel v «Hrvatski Pozornici» ter je vseboval na naslov kritika Lunačka izraze: paraličnik, hysterik, budalo itd. Ker je «Hrv. Pozornica» služben organ zagrebškega Namodnega gledališča, ni mogel Lunaček na tako netaktno pisanje molčati in je citiral nase pred sodišče. Kulundžić je skušal zavleči razpravo v izgovorom, da je hotel, toda končno ga je sodišče privleklo iz postelje in obravnava se je vršila.

Predno so začeli z razpravo, je vprašal sodnik dr. Körber oboženca, če je pripravljen dati zadovoljivo izjavo, da bi se na ta način incident poravnal. Zastopnik gosp. Lunačka pa je segel vmes z besedo, da je to nemogoče in je zahteval, da se razprava vrši kot le nednisan. Oboženi pisatelj Kulundžić je nato polasnjeval, kako je mislil, ko je pisal: rekel je, da je rabil omenjene izraze v gledališkem žargonu in da ni hotel kritika žaliti. Skušal je to dokazati potom tega, da je prošal za zaslišanja gledališkega upravitelja dr. Benešića in igralca ter režiserja Tita Strozija. Sodišče pa ni dovolilo zaslišanja teh prič in je izreklo razsodbo. Ta je bila bridka. Glasila se je na tri tedne zanora, na tisoč Din globe ter na poravnava sodnih stroškov, ki niso

Bonačev beležni KOLEDAR 1926

je leto izvanredno elegantno opremljen in ima poleg r. katoliških in pravoslavnih praznikov tudi celoletni pregled. Prodaja se v vseh trgovinah s papirjem v Sloveniji po Din 18.—. Kjer ni na prodaj, naj se direktno naroči pri

I. BONAČ SIN V LJUBLJANI. Trgovcem primeren rabat

Že 50 let uživa

Schmoll Pasta

svoj svetovni glas kot najboljša krema za čevlje.

Ona da čevljem globok in trajen sijaj ter hkrati ohrani in vzdrži usnje mehko.

Dobi se v vseh barvah.

Znižane cene

do božičnih praznikov v moderni konfekciji Jos. Rojina - Ljubljana

JAN KASTER GACOA

Popolnoma novo! Prvič v Ljubljani! Elegantno! Napeto-zanimivo!

Sedem velikih dejanj, ki jih igra predzgodovinski ljubljenelec vse kino publike, elegantni

HARRY PIEL

v svojem najnovejšem pustolovnem filmu

Hitrejši kot smrt

Film je posnet v glavni seziji na prekrasni francoski Rivieri — Kot partnerica slavnega Harry Piel nastopa idealno lepa DARY HOLM — Senzacija, ki jih vidimo v tem senzacionalnem filmu daleč prekašajo vse do sedaj predvajane. Predstave se vrše točno ob: 4. 1/6. 1/8. 9. Cene vključ ogromnim nabavnim stroškom nezvišane.

Elitni Kino Matica

vodilni kino v Ljubljani (Tel. fon 124.)

Kulturni pregled

Gledališki repertoarji

Ljubljanska drama
Četrtek, 17.: «Veronik» Deseniška. B.
Petek, 18.: Zaprt.
Sobota, 19.: «Profesor Storicina» F.

Ljubljanska opera
Četrtek, 17.: Zaprt. (Skušnje za slavnostni koncert.)

Petek, 18.: V uniojski dvorani: Koncert v proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja Aleksandra. V. Novak: simfonična pesnitev «Vihar» za solo, zbor in veliki orkester. Izvajajo: gg.: Lovčičeva, Banovec, Betetto, sto članov zborna Glasbene Maticice, operni orkester pomnožen s člani orkestralnega društva Glasbene Maticice in muzika dravske divizijske oblasti. Dirigent N. Stritof.

Sobota, 19.: «Orfej v podzemlju» A.

Mariborsko gledališče.

Četrtek, 17.: «Sumljiva oseba» C.

Petek, 18.: Zaprt.

Sobota, 19.: «Zakletti gra» D. Kuponi.

Nedelja, 20.: «Vesela vdova» Kuponi. (Nastop g. Urvalke.)

Scheinflug: «Druga mladost»

Izvrstna ideja! Steinachovi in Voronovi medicinski eksperimenti v obliki komedije. Kaj bi iz nie napravili kak francoski komediograf ali kak Shaw, kak Wedekind! Scheinflug pa orje po tleh, namesto da bi letal v slajnu solnca. Pflister v fraku, sifon kot šampanjec. A ljudje so se prav hvaležno smejali nekaterim dovtipom in komičnim situacijam. Veseloljra je vendarle zabavna, daši je tehnično slaba, dialog mestoma prisiljen, raztegnjen, situacija čisto ne možna, razni burkasti triki že strašno obrabljani. Niti omara ne manjka! Značaji so šablonski tip, ki ne ponujajo igralcem skoraj nobenih nalog. Edino g. Rogoz ki imenito igra Melharia očeta in sina, in ga. Medvedova, ki igra trgovčevno ženo, sta se vsaj mestoma lahko razigrala. Plička, žurnalistično na papir vržena stvar, ki si sproti pokrvarja že itak medli efekt z okornim pridizanjem. Uprizoritev po g. Rogozu je bila prav dobra in tudi igralci se je zadovoljivo. Hitrejši tempo pa bi igrali se koristil. Sodelujoče lahko kar po vrsti pohvalim. Poleg že omenjenih pa naj izrečno izmenjujem le še go. Nablocko, ki je iz ničesar ustvarila pl-

kantno graciozno porednico (ali uprava res ne uvideva, kako zapravlja za ničnost ta veliki talent? Ali ni nikogar, ki bi ji našel primernih ulog?), dalje g. Gregorina, go Rogozovo, g. Pečka, ki je za take vloge jako dober in epizodista g. Kostića.

Repertoar ni s to izobil, primerno kvečjem za male odra, pridobil v nobenem pogledu prav ničesar. Da pa bo koristila blagrijni, je mogoče.

Fr. G.

V. Novak: «Vihar»

Za to delo, ki se izvaja na slavnostnem koncertu v petek, 18. t. m. ob 20. zvečer v Uniojski dvorani v Ljubljani, vlada izredno zanimanje. Delo samo pa to tudi v resnici zasluži. Pisano je naravnost grandiozno ter zahteva od vsakega posameznega sodelovalca največjo pažnjo in pa polno moč, ki jo mora v tem delu posvetiti umetnosti. Tudi aparat, ki se ga skladatelj za izvedbo dela poslužuje, je velik. Skladatelj zahteva popolni moderni orkester s klavirjem, več solistov ter izdaten moški in mešani zbor. Delo je našudiral z resnim umetniškim pojmovanjem in veliko ljubezno eden najboljših naših dirigentov, gospod Niko Stritof. Za izvajanje mu pa služi najboljši aparat kar ga imamo Slovinci in to so priznani solisti naše opere, operni orkester, pomnožen s člani orkestralnega društva in vojne mu-

zike, operni zbor ter celokupni pevski zbor Glasbene Maticice, ki ga je našudiral gospod Srečko Kumar. Vse obiskovalce koncerta opozarjamo, da si že v predprodaji kupijo besedilo balade in posebno pazno prečitajo kratko glasbeno razlago, ki jih vpelje v lažje razumevanje dela samega. Tiskani program stane v predprodaji 4 Din, na večer koncerta pri koncertni blaginji pa boše stal 5 Din. Brez tiskanega besedila v roki skoro ne bo popolnega užitka. Predprodaja vstopnic v Matici knjižarni.

Posetnike slavnostnega koncerta v proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja Aleksandra I., ki se vrši v petek, dne 18. t. m. opozarjamo, da si kupijo vstopnice že v predprodaji, ki se vrši danes, v četrtek, in jtrvi v petek v Matici knjižarni ter na večer koncerta od 7. dalje pred koncertno dvorano. Prav posebno opozarjamo na besedilo in tematično razlago dela, ki se dobiva v predprodaji po 4 Din. Concerta priredi Uprava Narodnega gledališča s sodelovanjem Glasbene Maticice ljubljanske.

Komorni večer, ki so ga priredili Rihard Zika (violina), Ladoslav Zika (violončelo) in Janko Ravnik (klavir) snoči v filharmonični dvorani v Ljubljani, je v vsakem oziru izredno lepo uspel. Pestremu sporedu, ki je obsejal dela skladateljev Novaka, Straus

sa in Smetane, so umetniki na splošno zahtevo množestvilne publike dodali še odlomke iz Sukovega in Dvořakovega tria. Podrobno poročilo o koncertu sledi.

Naš paviljon v Filadelfiji. Iz Beograda poročajo: Komisija za presojo dospelih načrtov za jugoslovenski paviljon v Filadelfiji je prisodila prvo nagrado v znesku 6000 Din beograjskemu arhitektu Petru Kosću, in nje govemu bratu Branku, druga in tretja nagrada pa se strneta ter razdelita na tri dele, ki so bili prisojeni bratom Kostićema asistentu tehnične fakultete Zlotoviču in beograjskemu arhitektu Niču.

Smrt francoskega kritika. V Parizu je nedavno umrl pisatelj Andre Beaunier, ki je tiskal revije «Revue des deux Mondes» in lista «Echo de Paris».

Nastop članov dramske šole v Zagrebu. V petek, dne 18. t. m. bodo igrali gojenci dramske šole v Zagrebu pisateljice Gabrijele Zapolske dramo «Njih četvero». Stvar pride na oder v režiji prof. Joze Ivakića.

Premijera poljskega baleta v Zagrebu. V Zagrebu bodo imeli v torek dne 22. dec. premijero baleta poljskega skladatelja Rožyčskega »Pan Twardowski». Balet je našudirala znana plesalka Margareta Fromanova, glavno vlogo pa je zasedel baritonist Marko Vušković. Krstni predstavi bo prisostvoval tudi avtor, ki se pripelje v ta namen v Zagreb iz Prage.

Domače vesti

Jager pa jaga...

S snegom in hladom je prišel tisti čas okrog Božiča, ko jager gre na jago. Posebno ob nedeljah puške bridko pokajo. Ilo pohitilo vsi ljubljanski lovci na ladanje. Namreč, ladanje ni nikak nemizem, marveč lena hrvaška beseda in pomeni: nedeželje. Na nedeželi vzdolž Gorenjske in Dolenjske torej ljubljanski lovci ob nedeljah s svincem žegnajo zaice, srnice in lisice, in hlače kolosalno napredajo pri praktičnem vežbanju v lovski latinščini.

Zgodilo se je že letos, da je plašen začek na becu pred svačnim žegnom obšel z glavico v plotu med dvema plankama. Jager ga ni hotel kar tako sneti izmed plank kakor domačega kunca, nego je na pravično razdaljo pomeril in ustrelil v plót. A je namesto zajčka odstrelil planč, nesrečni začek pa je srečno pobegnil.

Boli tragikomično je o. 10 nedeljo bilo z lisico, ki ji je drug lovec z dvema šibrama tako obstrelil oči, da je sirota oslepela in jo je jager s šibo gnal domov kakor čuka, otrokom za igračo.

Naravnost neverjetno srečo pa je imel neki planinski župnik. Je šel na nedeljo popoldne na lov in z nabasano puško plezal po rebri navkreber. Pa mu je na lemem izpodrsnilo in se je dvocevka izprožila. Toda po izrednem naključju sta zadela oba strela: prvi lisico, drugi srnico. Pa to še ni vse! Pri padcu na zadnji plat je gospod župnik romandral tudi zaica in ko se je z rokama zakrilil nad glavo, je vjel še ierčico.

Veseli ljudje so naši jagri. So nač že iz stare humanistične, odnosno humoristične šole in ker se v šolah zanostavlja latinščina, jo oni z dvojno vno mo gojijo na iagi. Začetek je dober. Bog jim daj srečo še nadalje!

M. A. C.

* Izpremembe v državni službi. Dosedanji referent pri direkciji za agrarno reformo v Ljubljani Albin Radl in je imenovan za inspektorja pri agrarni direkciji v Ljubljani. Nadalje so imenovani: Ivan Osojnik za pisarja pri okrožnem agrarnem uradu v Mariboru, Anton Pečnik in M. Ferjančič pa za pisarja pri ministrstvu pošte in brzojava.

* Načrt novega odvetniškega zakona. Pravosodno ministrstvo je dovršilo načrt novega odvetniškega zakona, o katerem je razpravljala posebna komisija. Načrt se v kratkem predloži Narodni skupščini.

* Božične počitnice na naših solah. Kakor se iz Beograda poroča, se začne božične počitnice na naših solah dne 24. decembra in trajajo do 4. januarja 1926.

* Na italijanskih železnih numerirani sedeži. Po odredbi prometnega ministrstva se na italijanskih železnih z novim letom upeljejo numerirani sedeži na vseh osebnih in brzih vlakih.

* Smrtina kosa. V Čestnici pri Železnikih je umrla včeraj po daljši in težki bolezni gđ. Zofka Demšarjeva, iz ugledne rodbine v Čestnici. Pozre pokopnice se bo vršil jutri ob 15. na pokopališču v Železnikih. — V Ljubljani je preminul včeraj gosp. Karel Turk, bivši črkostavec, star 62 let. Pogreb pokopnika se bo vršil jutri ob 14. iz Vrhovčeve ulice št. 9 na pokopališču pri Sv. Križu. Blag žma spomin, preostali naše iskreno sožalje!

* Manifestacija zborovanja državnih nameštencev in upokojencev se bodo vršila v nedeljo, 20. t. m. ob 10. uri dopoldne po vseh večjih krajih naše države. Na teh zborovanjih bodo javni nameštenci ponovno opozorili vlado na njene dolžnosti ter dvignili glas proti vednemu odlaganju rešitve njihovih vitalnih vprašanj. V Sloveniji se bo zborovalo v Mariboru, Ptutu, Celju, Krškem Novem mestu, Kranju in v Ljubljani. V Ljubljani je »Osrednja Zveza javnih nameštencev in upokojencev za Slovenijo« sklicala takšno zborovanje v »Ljudski dom« za nedeljo, ob 10. dopoldne.

* Kakšne vinjete se smejo nalepljati na poštne pošiljke. Ministrstvo pošte in brzojava razglasa pojasnilo, da so prepovedane samo vinjete, ki so nemoralne ali ki bi bile nevarne za javni red, in pa vinjete ki bi za radi svojega političnega značaja mogle škodovati koristim države. Vinjete so dovoljene tudi v inozemskem prometu, samo poštnim znakom ne smejo biti podobne.

* Jugoslovensko učiteljsko združenje. V Beogradu se bo vršila dne 28. decembra izredna skupščina Jugoslovenskega učiteljskega združenja, ki je sklicana na zahtevo ljubljanskega, zagrebškega in splitskega poveljstva. Razpravljalo se bo o spremembi pravil ter o prosvetnem stanju v državi. Kakor javljajo, bo skupščina protestirala proti preganjanju učiteljstva pod sedanjim ero.

* Vsem članom UJNZ v vednost! Brzojava ka, ki smo jo prejeli od Centralnega odbora iz Beograda sporoča, da se seja CO v Mariboru v dnevi 17, 18, 19 in 20. t. m. ne vrši radi prisostvovanja Centralnega odbora pri komisiji Republike za svačarstva. ki izdelava končno redakcijo pravilnika o postanskim primadležnostih. — Pokrajinski odbor UJNZ.

* Mesto pisarniškega uradnika tretje kategorije se odda pri okrajnem sodišču v Kozjem in vsako drugo mesto pisarniškega uradnika, ki bi se izpraznilo tekom razpisa. Svobodno pisane prošnje naj se vložijo najkasneje do 15. januarja 1926. Prošci, ki že niso v državni službi, morajo izkazati znanje slovenskega jezika v govoru in pisavi.

* Bivši 7. lovski bataljon v Brucku ob Muri. Prešli smo: Da vidimo, koliko nas je še med živimi ob 30 letnici komisija, je nas desetorica sklenila, da se sestanejo februarja 1926 in napravimo družabni jubilejni den. Vabim vse lovcu bivšega 7. lovškega bataljona, ki so služili v letih 1895, 1896 ali 1897, da se gotovo oglašijo in pošljejo svoi

naslov z dopisnico na Frana Lotriča, št. Vld nad Ljubljano, ki poda nato posameznim natančnejša poročila. — Bivši Jäger.

* Razpisano zdravniško mesto. Okrajni zastop v Ormožu razpisuje mesto diplomirane zdravniškega za ormoški sodni okraj s sedežem v Ormožu z mesečno subvencijo 1000 Din. Prošnje je vložiti do 1. februarja 1926.

* Rdeči križ pa poplavljenec. Društvo »Rdečega križa« je oblastnemu odboru v Ljubljani nakazalo 10.000 Din v svrhu, da jih razdeli oškodovancem vsled povodnj v mariborski oblasti.

* Društvo glasuželjev Juridicne fakultete v Ljubljani si je za zimski semester 1925-26 izvolilo sledeči odbor: predsednik Cvetko Branko, odborniki: Zveje Marjan, Koser Albert, Štanc Milan, Pucelj Ivan, Kante Vlado, Bleiweis Miron. 2365

* Obrtniški koledar za l. 1926. je izšel in se že razpošilja. Vsebuje važne informativne članke ter druge zanimive podatke, ki jih naš obrtnik vedno potrebuje. Koristen je pa koledarček tudi drugim krogom, ki se zanimajo za davčna, carinska in druga vprašanja. Koledarček je tudi prav primerno božično in novoletno darilo mojstra svojemu valencu. Stane le 10 Din in se naroča pri izdajateljstvu v Ljubljani, Dunajska cesta 20. Obrtna društva in obrtne zveze ter vodstva obrtno-nadaljevalnih šol, ki še niso vposlala naročilnih listov, se s tem opozarja, da to čimprej stori. 2372

* Norveško ribe of'e (Dorsch) in omulzjo, garantirano pristno, medicinsko, priporoča lekarna Bahovec, Ljubljana (pri Čevlarskem mostu). 538

* Redka ugodna prilika se nudi vsakomur pri nakupu čevljev, ker tovarna Peter Kolina Ko. Tižik, razprodaja več tisoč parov raznovrstnih zastankov pod lastno ceno, dokler traja zaloga. Blago je garantirano najboljšee kvalitete, prodaja se pa samo v lastni podružnici v Ljubljani, na Bregu šte 20.

* Potresi v Bosni in Liku. Seismografični aparati v vsej državi so v zadnjem času zabeležili celo vrsto lahkih potresov, ki imajo svoj epicenter med Travnikom in Bučjom v smeri proti Otočcu in Senju. Potresi doslej niso napravili škode.

* Ribe po 1 Din kilogram — seveda ne v Ljubljani, marveč v Splitu, kjer je bil lov na ribe v zadnjih dneh izredno uspešen. Navolili so toliko sardel, kakor že več let ne. Mrzlo je prignal ribe v manjše zalive. V Splitu so prodajali ribe po 1 Din za kg.

* Pes našel listino s 4000 Din. Preko nasadov Zrinskih trg v Zagrebu je predvčerajšnjim tekel pes, ki je nosil v gobcu listino. Nekaterim pasantom se je zdelo to prav čudno, a stvar se je kmalu pojasnila. Na Zrinski trg je prihitela neka gospodična ter izpraševala pasante, če ni morebiti kdo našel listino s 4000 Din. Opozorili so jo na psa z listino v gobcu. Gospodična je sledila psu, ki je končno v neki veži spustil listino na tla. Tako je prišla zopet do svojega denarja.

* Nepoznana utopijka. V bližini kolodvora v Kresnicah so potegnili ljudje v pondeljek iz Save žensko truplo. Utopijka je bila okrog 35 let stara, šibke postave, kostanjevih las ter okroglega obraza. Obličje na je bilo v zakrpane čevlje modrikasto letno krilo z belimi obročki in zakrpano črtno bluzo. Na glavi je imela temno ruto. Na trupu ni bilo nikakih znakov nasilstva, in je po slabi obleki sodeč, poglana neznan žensko v obup beča.

* Velika tatvina priporočilni psem za Ljubljano. V Milanu so te dni ugotovili, da je bilo iz brzojava Pariz-Trst ukradenih 780 priporočenih psem. Od teh približno 600 namenjenih za Ljubljano, kjer bi morala dalje kartirati. Kakor se domneva je bila tatvina izvršena v Parizu.

* Lepa Vida... Pred užiskim sodiščem se je vršila te dni zanimiva obravnava. Vidosava Milinkovič, najlepša žena v celj okoličici je bila strastna ženska ter je ljubila s celim selom. Končno se je silno zaljubila v sorodnika svojega moža, mladega Vučka Obradoviča. Dogovorila sta se, da spravita s pota oviro svoje ljubezni: v sprazumu z njeno materjo Milano sta najela selaka Nedeljka Gavriloviča, ki je za lepo nagrado ustrelil moža lepe Vide. Žandarmerija je prišla storilec na sled in prošlo soboto se je v zadevi vršila sodna obravnava. Zastopnik je bilo mnogo prič. Nedeljko Gavrilovič in Vučko Obradovič sta bila obsolena na smrt. Vidosava in njena mati pa vsaka na 20 let težke ječe. Občinstvo je razsodbo pozdravilo s klici: »Živela pravica!«

Pariške noči???

Za nakup božičnih daril

posebno oblačilnih predmetov, sukeni, ženskih modernih plaščev, volnenih telovnikov je najbolj priporočljiva trdka Fran Lukič, Pred škofo o 19.

Za Božič:

Sivalni stroji
Excella
Kolesa
Radio - aparati

Najlepša darila!

J. Gorec, Pilača Ljub. kreditne banke

Smejali se boste

kakor še nikoli, ker tako dobre burke, kakršno Vam v kratkem prinese Elitni Kino niste še nikoli videli! Pazite na prihodnje naše oglase!

Iz Ljubljane

u— Za kraljev rojstni dan vabi »Atena« mladino in prijatelje mladine k »Pravilnicam za deco«, katere bo umetniško prednašala gđ. Šturmov v mali dvorani Narodnega doma od 5. do 6. ure pop. Pričakujemo, da pozdravijo starši in naši vzgojitelji nove prireditve s pravim razumevanjem.

u— Znižanje občinskih pristojbin. Prejšnji občinski svet ljubljanski s klerikalno večino je uvažal nove občinske davščine kar na debelo, nikjer se pa ni poznało, kaj je s povečanimi dohodki ukronil. Javnosti je bilo samo znano, da vlada v mestni občinski blagajni poleti in zimo velika suša. To je bilo v času, ko denarna in gospodarska kriza še ni bila tako občutna kakor danes! Te dni pa se je »Slovenec« naenkrat spomnil, da bi bilo dobro, ako bi se občinski davščine znižale in je začel zahtevati od gerentskega sveta, naj jih ublaži. Gospodje v klerikalni stranki so prišli s svojo zahtevo nekoliko prepozno, zakaj gerentski svet je že pred tem sklenil, da se voderlina in trokarina znižata za 2 odst. Bržkone so slišali nekaj zvoniti o tem sklepu gerentskega sveta, pa so hitro pričeli zahtevati v »Slovencu« znižanje občinskih davščin, da bi še ob pravem času pokazali svojo »skrb« za ljubljanske davkoplačevalce. To skrb bi seveda najlaže pokazali svoječastno v občinskem svetu, ko so nakladali ljubljanskim davkoplačevalcem samo nova bremena.

u— Visokoležnik! Znani naš rojak, svetovni pomnik g. Račević ki se mudil te dni v Ljubljani bo predaval nocoj ob 20. uri v Akademskem kolegiju o svojih vtisih iz vseh delov sveta. Predavanje je namenjeno samo za visokoležce, ki bodo gotovo radi poslušali ta zanimiv večer.

u— Važno za rezervne oficirje. Vsi rezervni oficirji naj se udeležijo današnje slovesne službe božje v stinski cerkvi sv. Nikolaja ob 10. dopoldne. Pravoslavna slovesna služba božja bo ob 9. uri dopoldne v kapeli vojaške vojvode Mišića, kateri naj prisostvujejo vsi rezervni oficirji pravoslavne vere, službi božji ob 10. dop. v evangelijski cerkvi pa rezervni oficirji evangelijske vere. Ob 11.30 sprejema komandant divizije voščila v oficirskem domu (vojašnica vojvode Mišića.)

u— Sprememba posesti. Zeschkovo vilo na Erjavčevi cesti v Ljubljani je kupil te dni g. I. Horvat, notar v Kamniku, za 700 tisoč dinarjev.

u— Destinacija Ljubljana priredi ob priliki 10-letnice umika hrabre srbske vojske čez Abanilo, v soboto dne 19. decembra ob 20. uri predavanje v salonu gostilne Mrak na Rinski cesti. O lumnatru kralja Osvoboditelja in njegove vojske bo le prijaznost predaval znani ljubljanec, dobrovoljec g. prof. Jera. Vahimo članstvo vseh mestnih organizacij in p. n. narodno zavedno občinstvo, da se te prireditve čim številneje udeležijo. — Vstop prost. — Mestni odhor.

u— Odbor Udruženja vojnih invalidov, vdov in sirot, podružnica v Ljubljani, javlja vsem svojim članom in članicam, da se vrši božičnica v nedeljo dne 20. decembra ob 9. uri dopoldne v veliki dvorani Mestnega doma. Ujuzno vabimo, da se udeležijo invalidske božičnice vsi, ki so nam s svojimi prispevki pripomogli k temu slavlju ter vsi prijatelji vojnih žrtev. 2374

Vse izpuščaje na lcu,

lišeje, možnaje, zafedave, krvave podplutbe solinice in rufede nege itd. zajamčeno odstranilo nariška emulzija »Visagene Adeline Patit«, edino nerlektivno in neškodljivo, od mnogih zdravnikov priporočeno sredstvo za umivanje polti, ki onemogočuj gubanje kože ter daje obrazu mladinski izraz in svežost Vsa, da prihajajo številna druzina pisma, Dohva se v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah za ceno Din 30.— za steklenico. Glavno skladišče za Jugoslavijo Zagreb, Gajeva ulica 8. 6374

u— Drž. borza dela v Ljubljani. Od 29. novembra do 5. decembra je bilo v Državni borzi dela razpisanih 180 službenih mest. 408 oseb je iskalo dela, v 166 slučajih je borza posredovala z uspehom in 21 oseb je odpravljalo. Od 1. januarja do 5. decembra je bilo skupaj razpisanih 5417 prostih mest. 7889 oseb je iskalo dela, v 3304 slučajih je borza posredovala z uspehom in 2066 oseb je odpravljalo.

u— Zdravstveno stanje v Ljubljani. Od 7. do 14. decembra se je rodilo v Ljubljani 26 otrok (15 moškega in 11 ženskega spola), umrlo pa le 6 moških in 5 žensk skupaj torej 11 oseb in sicer: 4 osebe za boleznijo na srcu, 2 za jetiko, 2 za ostarlostjo, 3 osebe pa vsled drugih naravnih smrtnih vzrokov. Izmed umrlih so 3 osebe dosegle starost nad 70 let. Na nalezišljivih boleznih je obbolelo 7 oseb: 4 na duševnem kašlju, 1 na legarju, 1 na škrlatinki in 1 na davici.

u— Umril v Ljubljani. Zadnja dva dneva so bili priljubljeni sledeči smrtni slučaj: Ana Zupet, knčarica, 75 let. — Anton Vidic, vojni invalid, 26 let. — Fran Polše, delavčev sin, 3 leta. — Vladimir Brckelj, sin železniškega uslužbenca, 12 dni.

u— Jerebica sredi Ljubljane. Včeraj popoldne je glad prignel nekdo jerebico pod kap male hiške med Narodnim domom, palačo Trboveljske premožkopne družbe in prvo državno gimnazijo. Najbrže je zvedela, da se ondi redno vsak dan krmitjo kosi, ščunkovi, škrljanci, vrabci in druge ptičke. Ubo go živalice ni prav nič mogoče veselo vrvenje dijaštva, ki je vrel iz bližnje šole. —

Novosti

Alli ste že polizkusili?

Novosti

Kaj je Marušin?

Marušin je naravno izdelana tekočina, ki odšrani vsakovrstne madeže in naj si bo svila, volna, klobučevina, preproge itd. Z Marušinom snaženo blago izgleda kot novo in ne kaže nikakih madežev. Dobiva se v vseh trgovinah. Pazite na znamko »Maruš n«

12520-a

Danes velika pustolovščina

LUCIANO ALBERTINI

„Človek iz železa“

Kino Ideal.

Občinstvu nujno priporočamo, da pridno krmi sestrane ptice ter jih tako reši gotovega pogina.

u— Vlom v delavnico. V delavnico ključavničarskega mojstra Josipa Rebeka na Cankarjevem nabrežju je v noči na torek vlomil zlikovec. Vlom se pa svedrovcu ni izplačal. Našel je namreč le 25 Din, zato pa si je nabral okoli 40 specifičnih vitrtih. Storičec se bo s tem orodjem poskušal odkodovati drugod.

u— Policijske prilje. Od torka na sredo so bili priljubljeni policiji sledeči slučaji: 2 tatvine, 1 sum vzloma, 1 prestopek kajenja nočnega miru, 1 prestopek nedostojnega vedenja, 10 prestopkov cestnega policijskega reda in 2 prestopka kaljenja nočnega miru. Aretaciji sta bili izvršeni 2 in sicer: 1 radi pljanosti in 1 radi nedostojnega vedenja.

„Bela sestra“

Radi drž. praznika se vrši predstava danes tudi ob pol 11. uri dopoldne. Na se omogoči tudi revnešim slojem videti ta najlepši film. Je vstopnina k predstavi ob pol 11. 3 in 5. uri običajna ob 7 in 9. uri pa za 2 Din višja. Preskrbite si pravočasno vstopnico.

KINO „LJUBLJANSKI DVOR“

Telefon 730

Iz Maribora

a— Vojška parada povodom rojstnega dne Nj. Vel. kralja se bo vršila danes po svečani maši na Glavnem in Rotovskem trgu. Maša je napovedana ob 11. v stolni cerkvi. Pri paradi bo sodelovala tudi vojaška godba. Trgovine bodo zaprte le od 11. do 12. ure.

a— V tajni seji obč. sveta so razpravljali predvsem o raznih prošnjah za sprejem v občinski zvez. Nastavljenci mestnega električnega podjetja dbe kot po ostalih zasebnih podjetjih 13 plačo, pragmatizirani mestni nastavljeni polovico mesečne plače, tudi oni, ki so bili šele tekom leta sprejeti in ostali mestni delavci. Za napravo načrtov mestnih poslopj so priznali prizadelet in v stavbenem uradu honorar 15.000 Din. Obenem je občinski svet razpravljal o potrebi tujega nadzorstva pri zidavi mestnih poslopj, da ne bo stavbeni urad obnem sodnik v lastni zadevi. Baj je imela občina v tem oziru že škodo, ker so vzdavali mokrsko opoko in podobno. Rešenih je bilo tudi več personalnih zadev mestnih uradnikov. Prošnja študijske knjižnice za tretjega uradnika je bila odklonjena.

a— Zima v solah. Prešli smo: Nedeljsko »Jutro« je primelo pritožbo staršev, češ da so nekatere mariborske šole, predvsem šola v Cankarjevi ulici, nezadostno kurjene. V kolikor so te vesti točne, bi bila morala ugotoviti šolska uprava in v slučaju potrebe prekiniti s poukom, kajti pri nenavadno hudem mrazu zadnjih dni so se izkazale centralne peči za nezadostne, tako v solah v Cankarjevi in Miklošičevi ulici, kakor v velikožupanjski in sodniški palači. Ker ni mogoče več storiti kakor da se prične kuriti za prihodnji dan že o polnoči, pač ne zadene nikogar, ne Mestnega šolskega sveta in ne Mestnega gradbenega urada krivda za to neprimliko. Specijalno za kurjavo v Cankarjevi šoli žrtvuje mestna občina letno 114.000 Din in je le obžalovati, da tako draga kurjava ni v stanu ugoditi potrebam. — Za Mestni šolski svet v Mariboru: Dr. P. Strmšek.

a— Nadaljni program Ljudske univerze v Mariboru. Po prav dobro uspeh predavanj o ruski arhitekturi (dr. Stele) in ruski duši (B. Borko) bo nudila Ljudska univerza svojem občinstvu, zlasti še prijateljem ruske kulture, več nadaljnjih predavanj. V petek dne 18. decembra bo predaval g. prof. Grintar o ruski pokrajini. Ob lepih skoptičnih slikah bo poveljal slušatelje v staroslavno Moskvo z njenim divnim Kremlo, v monastirski Kljev, v slavni Nižnji Novgorod, z belko ruske državnosti, v pomozni Petrograd, na matuško Volgo in v mnoge druge tipično ruske pokrajine, opisujoč hkrati njih kulturni pomen za ruski narod. — V pondeljek dne 21. decembra bo predaval predsednik Ljudske univerze g. inž. Janko Kukovec o Tolstemu. To predavanje bo obsegalo mlada leta velikega ruskega pisatelja in verskega misleca. Predavatelj bo načrta v širokih potezah njegove prve divne umotvore in citiral iz njih najbolj markantna mesta. V središču pa bo stalo čudovito življenje Tolstega samega. Predavanje se bo nadaljevalo po novem letu. Predavatelj bo poskušal podati omotno in zaokroženo sliko o življenju in delovanju Leva Tolstega ter zajeti njegove ideje in nazore o temeljnih problemih sveta in človeka.

a— Olajšave za prireditve dobroteljskih in humanitarnih društev. Finančno okrajno ravnanjstvo v Mariboru je prejelo od ministrstva financ, generalne direktorje posrednih torej v Beogradu, pod br. 81.563 dopis od 24. nov. 1925, ki olajšuje raznim dobrotelnim humanim društvom pritrjevanje raznih

Na bolj brealetn in čaru primerna božična in novo etna darila so 12022 a

trojezna gurka obutev in oblačila.

Za mal denar nabavite vsa vrsta istih edinov v dosti in trgovini konfekcijske tovarne

FRAN DEBEVIA & CIE., LJUBLJANA,

Gradišče 4. Tel. int. 243. Erjavčeva cesta 2.

zabav in drugih prireditev v splošno koristne svrhe. Dosedaj se je za točenje pijače na takih prireditvah zahtevala takša iz tar. br. 62 takšne tarife. Dopis pravi, da se točenje pijače na prireditvah humanitarnih društev, katerih dobiček je namenjen izključno v humane svrhe, mora smatrati kot sestavni del dohodkov od zabave, kakor na pr. tudi od prodaje cigaret kruha itd. in sicer v slučaju, ako društva izvršujejo točenje pijače v svoji režiji.

a— Planški Silvestrov večer pri Ruški koči na Pohorju bo zopet zbral vse planince in ljubitelje narave pri Sv. Arhu. Pri koči so na razpolago sanke ter se lahko sanko do Ruš. Izborjen sneg, dobra smuka.

a— Udruženje mariborskega učiteljskega naraščaja priredi v soboto dne 19. decembra ob 20. uri v slavnostni dvorani državnega moškega učiteljskega akademijo.

a— Kolodvor na Tezu se bo polagoma vendar le uredil. Ker je občina pripevala 100.000 Din, je železnica pričela večkrat z nasipanjem za pripravo prostora ob tovarni Stavbene družbe, kjer bo postavila osebni kolodvor.

Iz Celja

a— Gromij trgovcev v Celju naznanja, da ostanajo glede na bližajoče se božične praznike vse trgovine v Celju, izveniši nekaterih iz špecerijske stroke, v nedeljo dne 20. decembra odprte. — Načelstvo.

a— Planški sejem. Savinjska podružnica SPD naznanja, da priredi dne 6. marca prihodnjega leta v Celjskem domu drugi planški sejem.

a— Umril meseca novembra. Meseca novembra je umrlo v Celju 18 oseb. Od teh dve v mestu, petnajst v javni bolnici in ena v invalidskem domu.

a— Javna seja občinskega sveta se bo vršila v petek, dne 18. decembra ob pol 7. uri zvečer. Na dnevnem redu so poročila iz raznih oddelkov.

a— Nove ravnalne cene za meso. Mestni magistrat celjski je po zaslišanju izvedenca pristal na sledeče od zadruge mesarjev in prekajevalec v Celju sporočene cene za meso: 1.) za 1 kg mesa volov in telce: za sprednje dele do 16 Din, za zadnje do 18 Din. 2.) za 1 kg kravega mesa in mesa bikov: za sprednje dele do 12 Din, za zadnje do 14 Din. Obenem objavlja mestni magistrat po zaslišanju izvedenca, da je smatra ti za teletje meso dosedanje cene za primerno, to je: za sprednje dele do 17 Din; za zadnje do 19 Din. Te cene je smatrati za ravnalne cene od 14 t. m. naprej.

a— Iz obrtnega sveta. Na sestanku članov občeslovenskega obrtnega društva v Celju je bilo dne 15. decembra sklenjeno, da naj ostaneta zvezi obrtnih zadrug tudi za naprej ločeni za obe oblasti. Glede glasila »Obrtnega vestnika« pa je bilo sklenjeno, da naj Zveza stori vse, da se glasilo vzdrži ter še spopolni in utrdi.

a— Rezervni oficirji! V soboto dne 19. decembra ob 20. uri se bo vršila v rdeči sobi restavracije Narodnega doma v Celju važna konferenca »Udruženja rezervnih oficirja i ramika«. Poroča predsednik ljubljanskega pododhora, g. inž. Ladišlav Bevc. Vabljeno so vsi rezervni oficirji! Kdor pomotoma ni dobil pismenega vabila, naj smatra to notico kot vabilo. — Sekcija Celje.

a— Pončni tečaj esperanta. Klub esperantistov v Celju opozarja zainteresirane, da se vršijo tečaji vsak četrtek in soboto in sicer za enkrat v ravnateljski sobi Prevozne družbe (poslopije carinarice) ob 8. uri zvečer. Vsi, ki se želijo posvetiti pouku teza jezika, naj se ob navedenih dneh pred poukom prijavijo pri predsedniku kluba. Učnina mesečno 20 Din, pristopnina 5 Din, članarina 24 Din letno. Slovnice se dobijo pri klubu. Načelstvo.

Zahvala

Podpisani se zahvaljuje Vzemjni zavarovalnici v Ljubljani, ki mu je odkodnino za požar 14. X. t. l. vzlic temu, da bi mu isto lahko odrekla, v polnem znesku izplačala.

Poljsiža, 16. decembra 1925.

Simon Hudovernik

Gostilna pri Perlezu

(pri „Jerici“)

Prešernova ulica številka 9.

Gospodarstvo

Vzroki nazadovanja v pridelovanju detelje in detelj-nega semena

Iz prizadetih trgovskih krogov smo prejeli naslednji članek:

Deteljno seme je za nas jako važan predmet. Detelja ni samo kot krma izredno važna, nego ona dovaja tlo do dušik in s tem popravlja zemljo. Vsak dober gospodar gleda na to, da zaseje v gotovem vrstnem redu vsako parcelo z deteljo, da ji v gotovih presledkih vrne to, kar ji odvzema; jo druge bilke. Razume se pa, da zavzema detelja v krajih, ki ne razpolagajo s travniki in so siromašna na senu, najvažnejše mesto kot krma živini.

Pravilno je torej stališče, da se pazi s posebnimi sredstvi, da pride seme do tako važne rastline čim manj pomešano z raznim drugim semenjem na trg. Posledno pažnjo je treba obratiti na to, da ni pomešano s škodljivim semenjem, od katerih je najbolj škodljivo seme predenice. Je to parazit, ki se ovija okoli stebel detelje in jo s tem zadržuje v rasti ter uničuje. V vseh državah sveta obstoje navedbe glede na uničevanje predenice; torej je tudi pri nas umestno, da se za to pohrabi državno oblastvo. Treba pa se je ozirati na to, da je popolno očiščenje deteljnega semena od predenice namreč nemogoča stvar, ker je velik, obseg in oblika enega kakor drugega semena popolnoma ista in ker se nikoli ni mogel iznajti naprave s siti in trijeri, s katero bi se moglo odtrati haš seme predenice, ne da bi odpadlo poleg tega tudi tisoč in tisoč zrn detelje.

Iz navedenih razlogov je torej navedba ministrstva, s katero se zabranjuje trgovcem spravljati v promet deteljno seme, pri katerem ni konstatiralo državno preizkuševališče semen, da se ne nahaja v njem niti eno zrno predenice, jako neuporabna. Francija in Italija sta rahli 30 let intenzivnega dela, da sta prišli do tega, da proizvajata čisto deteljno seme brez predenice. To pa seveda nista mogli doseči s tem, da bi ovrhali legitimno trgovino v delu, nego na ta način, da sta prosto dovoljevali v prvih letih 30 zrn predenice na en kilogram deteljnega semena in da sta šele vsako tretje, četrto leto postopno manjšali število zrn dokler niso po 30 letih prišli do možnosti, da spravljajo v promet samo čisto seme, opremljeno s državnim plombom in potrdilom čistote. Med tem časom, ko so s trgovino postopali na ta način, so pošiljali v vsa produktivna mesta deteljnega semena svoje učitelje, ki so imeli dolžnost, da pregledajo vsako parcelo, posejano z deteljo. Kjerkoli so našli predenico, so poučevali ekonome in kmetovalce, kako se uniči na polju še ne dozorela predenica. Državna oblastva, občine, poljedelske zadruge in tudi sami trgovci so razpisali nagrade na one producente, ki so imeli najčistejša deteljišča in ki so torej producirali tudi najčistejša seme. Na ta način sta ti dve državi dosepli postopno do take veljave v produkciji deteljnega semena, da izvažajo danes za sto in sto milijonov frankov in lir prvovrstnega deteljnega semena v svet.

To pot in ta način si je izbrala tudi naša predna Češkoslovaška. Ta zavzema danes v trgovini z deteljinim semenom že jako važno mesto.

Kako pa je pri nas? Postavljena so v vsem tri državna preizkuševališča, od katerih ima n. pr. zagrebški v svojem delokrogu celo Hrvaško, Slavonijo, Bosno in Hercegovino. Pri tem preizkuševališču sta zaposlena dva uradnika, ki seveda ne moreta izvršiti niti najmanjšinega dela svojega posla, ker se od njih zahteva delo, ki bi ga moglo težko izvršiti mnogo večje število uradnikov. Nič boljše, ako ne celo slabše, je v tem oziru v Ljubljani in Beogradu. Radi tega izvršujejo malostevilni uradniki samo ono, kar jim je najlažje, in to je kontrola trgovcev v centrih samih. Ni potrebno, da posebej poudarjamo, da s tem ni vse seženo nič, kar bi popravilo in dvignilo našo produkcijo, to pa zato, ker trgovci, od kar je agrarna reforma razdelila večja posrsestva, ki so edina producera čistega semena, ne morejo nakupiti v državi sami semena, ki bi se dalo očistiti, in uvažajo že očiščenje semena iz Francije in Italije ter s tem zadostne zahtevam, ki jih stavi nanje navedba ministrstva. Uspeh tega je naslednji:

1.) Trgovci se se za blago, ki ga prideluje naš kmet v najslabši kakovosti, popolnoma prenehali zanimati, ker ga pač ne more očistiti. Blago je tako slabo, da se v posrednih primerih ne more več govoriti o številu zrn predenice nego o odstotku v kilogramih. Trgovci zato uvažajo francosko in italijansko blago, ki se mu plomba gotovo v vseh primerih in ima vsaj s to strani miren posel.

2.) Francosko in italijansko blago odgovarja zahtevam ministrstva, ne odgovarja pa našim prilikam. Izkušnja nas je namreč izučila, da se uporablja blago tega izvora z uspehom samo v krajih z zelo blagim podnebjem, medtem ko v ostri zimi pomrzne. Trgovci je torej napravili svojo dolžnost ter spravili v promet blago, kakršno mu je predpisano in dovoljeno, vendar je to blago, ki je za naše kraje neuporabno in pri katerem nima kmetovalec nikake garancije, da bo mogel tudi kositi produkt posejane semena.

3.) Za blago, katerega se uvažalo okoli 150 vagonov letno, izvažamo okoli 30 — 40 milijonov dinarjev in slabimo s tem našo trgovinsko bilanco. Pod srečnejšimi okoliščinami bi mogli vsaj za toliko vrednost sami izvažati deteljnega semena.

4.) Kmetovalec, ki svojega pridelka ne more prodati legitimnemu trgovcu, ga proda brez vsake kontrole pod roko drugemu kmetovalcu. S tem pa je doseženo le to, da se predenica, ki se razmnožuje močnejše in hitreje razvija kakor detelja, vedno bolj

množi in se končno tako razmnoži, da pride mo pri pogledu takih deteljišč nehoti do prepričanja, da so to naravnost kulture za zbiranje predenice. Polagoma se okužujejo s predenico, katere seme se prenaša z vetro, po pticah in celo z gnojem, v katerem se to seme ne razkroji, tudi sosednja in celo oddaljena deteljišča.

5.) Ako se temu zlu ne postavimo v bran, bo kmetovalec prenehal gojiti deteljo in tako seveda tudi seme, ker mu postaja kakovost tega semena vedno slabša in se mu ne izplača gojenje. Tako homo končno primorani, da uvažamo vedno večje množine deteljnega semena, in to kot agrarna država, ki bi morala sama letno izvoziti nekaj stotin vagonov tega semena in bi s tem seveda le ugodno uplivala na našo trgovinsko bilanco. Tako pa jo od leta do leta le slabimo. Samo, da se zadovolji naredbi ministristva, se izvažajo milijoni dinarjev, uvažajo pa se zato inozemske, našim podnebnim razmeram neodzvarajoče blago. Na drugi strani pa prodaja kmetovalec brez vsake zapreke in kontrole popolnoma svobodno svoje popolnoma okuženo blago ne le sosedem, ampak tudi javno na sejmi in trgih. Kontrola se vrši popolnoma enostransko samo v glavnih centrih, medtem ko se na deželi prodaja kar se hoče.

Trgovina z deteljinim semenom je cvetela pri nas že pred vojno. Bili so predpisi, strogi predpisi, toda gledalo se je tudi na to, da se z eno samo naredbo ne da urediti pridelovanja tega predmeta, nego le s podpiranjem in poučevanjem pridelovalca. Učilo se ga, kako se to zlo zatira na licu mesta: gradili so torci s temelji, a ne s strehe. Le če homo sledil temu primeru, homo mogli govoriti o trgovini in izvozu deteljnega semena, a do tedaj o vsem tem ne moremo govoriti. Umestno je torej bilo, da ministrstvo za kmetijstvo in vode stavi vsem županiškim, sreskim in občinskim poljedelskim inspektorjem v dolžnost, da obhadjajo vsa deteljišča in da poučujejo producente, kako se zatira in uničuje predenica. Dalje bi bilo treba pisati o tem v vseh strokovnih listih, opozoriti poljedelske zadruge, da prireajo predavanja in pouče vlogo zadruge itd. V tej smeri je bilo pri nas storjeno mnogo že pred vojno, o tem obstoji cela literatura; potrebno bi bilo izbrati samo koristen sistem in delo nadaljevati. Vsporedno s tem naj bi se dovolila za prva tri ali štiri leta gori opisana prostost po francoskem načinu, da si vsaj nekoliko opomore produktivnosti tega semena. S popravljanjem kakovosti bi se postopno manjšala ta prostost. Prodaja na sejmi in trgih pa bi se naj podvržla strogi kontroli. Skušnja nas uči, da je navedeni način postopanja pri gojitvi detelje in njenega semena edino mogoč ter pripraven: to bi bilo le v našem interesu, da se ta stroka dvigne na ono mesto, da nam more koristiti pri poljedelstvu, živinoreji kakor tudi pri naši izvojni trgovini.

Narodna banka SHS

Stanje 8. decembra 1925.

(V milijonih Din; v oklepajih sprejembe napram 30. novembru t. l.)

Aktiva: kovinska podloga 464.6 (— 22.3); posojila 1287.9 (+ 30.1); račun za odkup kronskih novčanic 1186.3; račun začasne zamene 346.7; državni dolg 2966.3; vrednost državnih domen, založenih za izdajanje novčanic 2138.3; saldo raznih računov 908.2 (— 14.5). Skupaj 9298.6.

Pasiva: vplačani deli glavnice 28.0; rezervni fond 6.4; novčanje v obtoku 6082.2 (+ 65.0); državni račun začasne zamene 346.7; državne terjatve po raznih računih 80.3; razne obveznosti 541.6 (— 71.9); državne terjatve za založene domene 2138.3; nadavek za nakupovanje zlata za glavnico in fond 74.7. Skupaj 9298.6.

Tržna poročila

Novosadska blagovna borza (16. t. m.) Turščica: baška, nova, 1 vagon 125; sremska, nova, 5 vagonov 132.50; sremska, parteta Indija, za februar-marc-april, 30 vagonov 140. Moka: baška, »S«, 1 vagon 360. Tendence mirna.

Zagrebski tedenski sejem (16. decembra.) Obilen dogon. Tudi svinj je bilo mnogo. Posel je bil spridlo blagajna božičnih praznikov zelo velik, vendar je bilo trgovanje precej slabo. Nakupilo se je nekaj prvovrstne živine za Dunaj in nekaj slabše vrste za Italijo. Italijani so nakupili tudi nekaj konj za Trst. Cene sremiskim živim svinjam so padle za 1 — 1.50 Din, a domačim planim za 50 par, dočim so cene drugim vrstam svinj ostale nespremenjene; drobnejšemu blagu so celo porasle za 50 par pri kg. Nadalje so spridlo obilnega dogona padle cene teletoem za 1 Din pri kg. Cene krmi čvrste. Notirajo za kg žive teže: volli I. 10 — 11, II. 8 — 9, III. 7 — 7.50, bosanski I. 8.50 do 9, II. 7.50 — 8, III. 6 — 6.50, krave I. 8 do 9, II. 6 — 7, III. 4 — 5, bosanske krave II. 5.50 — 6, III. 2.75 — 3, mlada živina 10 do 11.50, teleta 7 — 10 (zaklana 11 — 13), svine domače mesne 11 — 13, debele 11.50 do 15, sremske 14 — 15 (domače zaklane 15 do 16, sremske zaklane 16 — 17.50), prasci do 1 leta 10 — 11.50, preko 1 leta 11 do 12.50 Din. Krma: seno I. 90 — 100, II. 75 do 100, detelja in lucerna 125 — 150, otava 120 — 125, slama 75 — 100 Din za 100 kg.

Dunajski svinski sejem (15. decembra.) Dogon 14.468 komadov. Mesne svinje so se podražile ob živahnem povpraševanju za 15 grošev, dočim so se debele svinje zaradi večjega dogona pocenile do 30 grošev pri kg. Notirale so za kg žive teže: mesne svinje 1.70 — 2.25, debele 1.70 — 2.15 šilinga.

Dunajska borza za kmetijske produkte (15. decembra.) Na ameriških borzah so tečaji večeraj zopet nazadovali. Ta mlačna poročila so znatno uplivala na današnje dunajsko tržišče in so interesi pokrivali samo najnujnejšo potrebo. Cene nesoromenjene

samo rž se je pocenila za četrt šilinga. Notirajo v šilingih za 100 kg vključno blagovnoprometnih davek brez carine na debelo: pšenica: domača 40 — 41, marchfeldska 38.75 — 39.25, madžarska potiska 42.50 do 44.50; rž: domača marchfeldska 30 — 30.50; lečmen: domači 35 — 42, slovaški 41 do 44; turščica: 23 — 24; oves: domači 28.50 — 30.50, madžarski 27.50 — 29.50.

»La Slovenie« je napisal daljšemu članku, ki ga je priobčila v svoj zadnji številki »Revue économique et financière de Belgrade« izpod peresa znanega gospodarskega publicista g. Jase Grgaševića. V članku, ki bo nudil inozemcem kajti revija le namerjena naši gospodarski propagandi v inozemstvu, prav lepo in pregledno sliko o razvoju in položaju obrtne in industrijske delavnosti v Sloveniji, opisuje g. Grgašević tudi utise, ki jih je dobil o naših pokrajinskih letih in o gostoljubnosti prebivalstva. G. Grgašević je sedaj eden izmed redkih inozemskih, celo edini v Beogradu, ki se sistematično goni napram naši podizetniški trudi, da piše in razpravlja tudi v domačih živnostenskih listih strogo objektivno o Sloveniji, za kar mu gre danes vsekakor veliko priznanje.

Stelabesova podjetja v privatnih rokah. Iz Beograda poročajo: Ministrski svet je sprejel predlog ministra za šume in rudnike, naj se gozdno podjetje Dobrljin — Drvar, takozvano Steinbeissovo podjetje, katerega lastnica je država, izroči potom javne licitacije v zakup z vsemi pravicami izkoriščanja vsega gozdnega kompleksa tega podneblja. Le še progri Prijedor-Knin in Srebrenica. Jajce se izločita iz podjetja in izročita v upravo železniškemu ravnanstvu v Sarajevu.

Nova družba za vskladišanje in spedičijo Blaga. Pod vodstvom Jadranske podnavske banke v Beogradu se je ustanovilo v Ljubljani podjetje Javna skladišča, družba z o. z., pri kateri so poleg banke udeležene 3 ugledne ljubljanske tvrdke. Nova družba je kupila cel kompleks zgradb I. ljubljanskega javnega skladišča Krisper & Tomažič na Dujnski cesti 33, kjer je sedaj poslovala Balkan, d. d. ki radi likvidacije preneha s poslovanjem. Družba se bo bavila z vskladiščenjem in spedičijo blaga ter začne poslovati z novim letom.

Izenačenje trošarine na pivo. Finančni minister je glasom tarife k zakonu o trošarini z odlokom 5, t. m. odredil, da se od 1. januarja 1926. dalje mora trošarina na pivo v celih kraljevini pobirati po hektoliterski stopnji ekstrakta.

Dopolnilna prenosna taksa za dobo 1926/30. Finančni minister je z odlokom 1. t. m. odredil, da se dopolnilna prenosna taksa v dobi od 1. januarja 1926. do 31. decembra 1930. pobira v dosedajni višini, to je v isti razmeri kakor za dobo 1924/25.

Borze

16. decembra.

LJUBLJANA. (Prve številke povpraševanja, druge ponudbe in v oklepajih kupijski zaključki.) Vrednote: investicijske 78.5 — 80, Volna škoda 320—0, zastavni listi Kranjske 20—22, komunalne Kranjske 20—22, Celjska posojilnica 200—202 (202), Ljubljanska kreditna 210—0, Merkantilna 100—104, Prašedionca 0—950, Slavenska 50—0, Kreditni zavod 175—185, Strojne 125—0, Večje 120—125, Nihag 0—35, Stavbna družba 100—110, Šešir 115—120. — Blago: le s: bukovni plohi, 120, 140, 160 mm, od 2 do 2.50, 3—3.50, 4—4.50 m, I., II., III., monte s prežezanim srecem, ostrorobi, fco vag. Postojna tranz., 3 vagoni 675—680, (675); trami monte, po not, fco vag. nakladalna postaja 0—250; skorote, jelka, 13 mm, 4 m, monte, fco vag. Postojna tranz. 0—600; deške, jelka, 25 mm, 4 m, monte, fco vag. Postojna tranz. 0—520; hrastovi plohi, neobrobjeni, 70, 80, 90, 100, 110 mm, fco meja, 2 vagona 900—920 (900); hrastovi hlodi od 3 m napr., od 30 cm napr., I., II., fco naklad. postaja 420—0, borovi hlodi od 25 cm napr. meja 320—0, 3—7 m, fco naklad. postaja 0—220; bukovni kolčki, sveži, 0.95 m dolžine la, od 25 cm napr., čez sredo preklani, fco nakladalna postaja 0—20; poljski pridelki: pšenica baška, fco naklad. postaja 0—285; turščica: umetno sušena, fco slov. post. 0—165, umetno sušena, fco ban post. 0—167, drobna v peči sušena, fco slov. post. 0—180, času primerno suha, fco vag. slov. postaja 0—135, času primerno suha, fco vag. banat. postaja 0—130; alda, domača, fco vag. slov. postaja 0—255; proso domače, fco vag. slov. postaja 0—205; otrobi: nezmetli, v vrečah, fco vag. medijumska postaja 0—85, zmleti, drobni, fco vag. medijumska postaja 0—125, ovsni, fco vag. Ljubljana 0—125; krompir: beli, fco vag. štajerska postaja 0—80, rožnati, fco vag. štajerska postaja 0—75; brinje italijanske, fco vag. Ljubljana 0—375; laneno seme, fco vag. Ljubljana 0—550; konopno seme, fco vag. baška post. 0—400; pilače: slivovka 50% fco vag. sremska postaja, neotširanih 0—2000; mast in slanina: mast, gar. čista, svinjska, netto, fco sod., fco vag. banat. postaja 0—2100. — Danes 17. t. m. na kraljevini rolni dan borza ne posluje.

ZAGREB. Na efektivnem tržišču prilike nespremenjene. Tečaj bančnih papirjev nespremenjen. Od industrijskih papirjev se je Sečerana začela trgovati po 445, sredi sastanka je padla na 425, a proti koncu se je zopet popravila na 440. Tendence za Volno škodo je bila čvrstejša. Večje zanimanje je nastopilo za ta papir zaradi tega, ker je v Beogradu začela nastopati Narodna banka kot nakupovalka. V Zagrebu se je promptno blago trgovalo po 325.5, a za ultimo t. m. se je zaključilo Volna škoda po 327. — Na deviznem tržišču je bila tendence nespremenjena. Tečajni ne pokazujejo nikakih večjih sprememb. Skupni promet v devizah je znašal 8.4 milijona Din. Notirale so devize: Amsterdam 2260—2280, Dunaj 791.4—

801.4, Berlin 1338.1—1348.1, Budimpešta 0.076—0.08, Italija izplačilo 226.79—229.19, Ček 226.1—229.2, London izplačilo 272.86—274.86, New York ček 36.1—36.7, Pariz 202.67—206.67, Praga 166.4—168.4 Švica 1080.5—1093.5, Ček 0—1089; efekti: bančni Es-kompta 118—120, Poljo 16—19, Kreditna Zagreb 133—135, Hipo 64—64.5, Jugo 108—109, Ljubljanska banka 210—0, Obrtna 76—80, Prašedionca 945—950, Slavenska 50—0, Industrijski, Dubrovačka 410—430, Sečerana 430—440, Isis 62—64, Nihag 0—38, Slav-veks 140—155, Slavonija 44.5—45, Trbovlje 320—330, Večje zaključek 120; državi: investicijske 78—78.75, agrarne 45—47.5, Volna škoda, promptna 324—325, za december 325—327, za januar 0—327.

BEograd. Devize: Dunaj 795—796.5, Bruselj 255.75—256, Budimpešta 0.07915—0.0792, Bukarešta 25.75—26.5, Italija 228—228.25, London 273.8—273.875, New York 56.4—56.42, Pariz 203—204.5, Praga 167.35—167.4 Švica 1089—1089.25.

CURih. Beograd 9.185, Berlin 123.335, New York 517.875, London 25.125, Pariz 18.925, Milan 20.88, Praga 15.35, Budimpešta 0.007270, Bukarešta 2.40, Sofija 3.775, Dunaj 73.075.

Trst. Efekti. Obligacije Julijske Kraljevine 68.20, Živnostenske 278; Assicurazioni Generali 7530; Lloyd 1005, Dalmacija Cement 659; Split Cement 481; Krka 383; devize: Beograd 43.90—44.20; Dunaj 246—356; Praga 73.25—73.75; Pariz 90.50—91; London 120.20—120.30; New York 24.70—24.80; Curih 477—480; valute: dinarji 43.25—44, dolarji 24.60—24.80; 20 zlatih fran kov 94—97; zlata lira 478.70.

DUNAJ. Beograd 12.5675 — 12.6075, Berlin 168.69 — 169.19, Budimpešta 99.22 do 99.52, Bukarešta 3.29 — 3.31, London 34.3475 — 34.4475, Milan 28.58 — 28.70, New York 708.15 — 710.75, Pariz 26.03 do 26.19, Praga 20.97 — 21.05, Varšava 69.75 do 70.25, Curih 136.80 — 137.30, Sofija 5.1150 — 5.1550; dinarji 12.49 — 12.55.

PRAGA. Beograd 59.85, Curih 651.625, Milan 135.925, New York 33.70, Dunaj 476.

BERLIN. Beograd 7.435, New York 4.195, Praga 12.415, Curih 80.94, Milan 16.91.

LONDON (Polodne) Beograd 274, New York 484.93, Dunaj 34.41, Švica 25.12.

Sokol

Visoko sokolsko odlikovanje

Odborova seja COS, ki se je vršila, kakor smo že poročali, preteklo soboto in nedeljo v Pragi, je podelila JSS kot zastopniku jugoslovenskega Sokolskega najvišje sokolsko odlikovanje, to je medaljo COS. O tem je bil JSS obveščen z nastopno brzojavko: Odbor Češkoslovaške Obce sokolske, zbran na današnji seji pošilja bratstvu Jugoslovenskemu Savezu srčne pozdrave za gotavljajočo ga neomajne in bratske zvestobe. V dokaz temu je soglasno sklenil podeliti Savezu medaljo COS za zasluge za gojitev idealov Tyrša in Fügnerja. Scheiner, starosta.

Starešinstvo JSS je v svoji seji z veseljem vzelo to poročilo na znanje in sklenilo odposlati COS sledečo zahvalo: Bratje! Z veliko radostjo smo sprejeli Vaše pozdrave, ki ste nam jih poslali z odborovo sejo. Se bolj pa nas je razveselila vest, da ste našemu savezu, v dokaz neomajne bratske zvestobe poklonili medaljo COS. To odličje je nas bo vedno opominjalo na dolžnosti, ki nam jih nalagajo naše naloge v izvrševanju velike dediščine Tyrša in Fügnerja. Osta lo pa bo nam in zanescem viden dokaz bratstva in ljubezni, ki spaja Vaše in naše Sokolstvo v močeno silo slovanske tvorosti in vzajemnosti. Hvala Vam za Vašo pozornost! Sprejmite naše iskrene bratske pozdrave! Zdravo!

Odborova seja JSS.

Starešinstvo JSS sklicuje za nedeljo, dne 27. decembra t. l. odborovo sejo JSS, ki bo v prostorih Jugoslovenskega Sokolskega Saveza v Ljubljani, Narodni dom. Dnevni red je nastopni: Poročila starešinstva, T. O. in odsekov. Poročilo o finančnem stanju JSS. Razprava o proračunu JSS za leto 1926. Poročilo o VIII. vsesokolskem zletu v Pragi 1. 1926. a) udeležba naraščaja, b) udeležba članstva. Razgovor o glavni skupščini JSS. Poročilo glede udeležbe JSS na mednarodni telovadni tekmi v Lyonu. Predlogi žup. Služajnosti.

Vsaka župa pošlje k odborovi seji po ene ga zastopnika. Predlogi žup morajo dospeti k starešinstvu najmanj teden prej, sicer jih sme starešinstvo odkloniti in ne pridejo pred odborovo sejo.

Zupe naj pravočasno javijo svoje delegate, da jim starešinstvo preskrbi stanovanje.

Zletišče za VIII. vsesokolski zlet

Po načrtih, ki jih je izdelal inž. br. Čiček, znani projektant vseh dosedanjih zletišč v Pragi, bodo na zletišču štiri tribune, garderobe, zbirališča, zdravniške postaje, umivališča in stranišča ter ogromni gostilniški prostori. Za gledalce bodo določeni sledeči prostori: 355 lož, v katerih bo prostora za 2237 ljudi, dalje 11.556 sedežev na

tribunah, 42.200 stojišč na tribunah in 73.530 stojišč pred tribunami, skupaj bo torej prostora za 129.543 gledalcev. Telovadišče bo obsegalo prostora za 14.000 telovadcev prostih vaj. Ko bodo vsi prostori zasedeni in ko bodo nastopili člani k prostim vajam, bo v tem trenutku zbranih na zletišču 144 tisoč 463 oseb, med temi bo 120 godbenikov in 400 rediteljev. To bo veličasten pogled na to množico ljudstva. Da bo ta masa ljudi prišla v stadion in kar je glavno, hitro in brez nevarnosti odšla iz stadiona, zato bo treba 184 vhodov.

V oblačilnicah bo prostora za 31.000 telovadcev in telovadk. Iz teh bosta dva vhoda na telovadišče, in sicer eden za člane in drugi za članice, ki bodo nastopili v Söterostopu. Za vse te telovadce bo postavljenih 62 garderob, v vsaki bo prostora za 500 oseb. Tu bo 96 zdravniških postaj za prvo pomoč, 2046 m lesenih žlebov za umivanje in 620 stranišč.

Ker je zletišče iz sredine mesta precej oddaljeno, tako da bo poset za mnoge pomenil poldnevni ali celodnevni izlet, bo na zletišču postavljenih 11 velikih barak — vsak baraka bo dolga kakor češki muzej na Vavčevskem namesti — v katerih bodo gostilne, tako da bo v njih prostora za 15 tisoč oseb. S tem bodo gledalci in telovadci preskrbljeni s potrebno prehrano, ki bo — kakor pričakujejo — po nizki ceni.

Iz gorenjih podatkov in števil si je možno ustvariti približno pregled, kakšno bo to zletišče in koliko ljudi bo sodelovalo na zletu. Vzlie ogromni razsežnosti stadiona pa računajo na to, da bo prostor za gledalce premešani in zato se bodo vršili nastopi prostih vaj dvakrat, da bodo prišli vsi, ki si hočejo ogledati češko Sokolstvo, na vrsto.

Sport

Državni sport na drsalšču »Ilirije«. De vzpodbudimo in omogočimo interes do drsalnega sporta, smo se odločili znižati vstopnino na lirske drsalšču na 4 Din za navadne vstopnice in 2 Din za članske in dijaške vstopnice. Sklenilo se je prirediti državne tečaje za umetno in začeto drsanje pod vodstvom svetovnega prvaka dr. Fuchsa s sodelovanjem naših znanih najboljših umetnih drsalcev, kakor na pr. inž. Bloudku, Vodiški, Kavski itd. Ta imena jamčijo, da bodo ti tečaji res prvovrstni. Za to je odreden na sportem drsalšču poseben prostor, popolnoma ločen od prostora za splošno drsanje. S. K. Ilirija pripravlja posebno atrakcijo za večerne drsalne ure, ki bo prilaša v poštev zlasul plesalčin in v zabavo občinstvu. Priglasila za tečajnike se sprejemajo pri blagajni.

Pokalne tekme ZNP. Zagrebški nogometni podsavez priredi v zimskih mesecih pokalne tekme, katerih se morajo udeležiti vsi zagrebški klubi. Pokalne tekme se bodo pričele takoj po odigrtju prvenstvenih tekmah jesenske sezone, torej vsekakor januarja meseca. V prvem kolu bodo nastopili: Zmaj; Željezničar, Croatia; Sava. Derby: Croatia, Pekarski; Južne železnice, Hašk; Poštarski, Grafika; Boronaj, Sparta; Sloga, Uskok; Ferraria, Grič; Olimpia, Slavija; Ilirija, Concordia; Gradjanski, Sokol; Amateur, Topografija; Makabi, Viktorija; Atena, Slaven; Unitas. S. K. Zagreb je v prvem kolu prost.

Državna podpora za beograjsko Jugoslavijo. V zadnjih proračunskih dvanajstih letih je določenih 70.000 Din držav. podpore za beograjsko Jugoslavijo. Naš državni pravak v nogometu podporo tudi res nujno potrebuje, ker je, kakor znano, sedaj brez lastnega igrišča.

Subotička Bačka slavi prihodnje leto 25letnico svojega obstoja. Ob tej priliki se bo vršil velik nogometni turnir, katerega se bodo udeležili Slavija (Praga), FTC. (Budimpešta), Kinizsi (Temešvar), Jugoslavija (Beograd) in Bačka sama.

Meddržavne tekme madžarske reprezentance. Madžarska nogometna reprezentanca je v letu 1925. odigrala deset meddržavnih tekem. Izgubila je pet tekem, dve sta bili neodločeni. Madžari so zmagali proti Italiji z 2 : 1, proti Švici s 5 : 0 in proti Poljski z 2 : 0. Ena tekma proti Italiji in ena tekma proti Avstriji sta ostali z 1 : 1 neodločeni. Premagani so bili Madžari od Avstrije z 1 : 3, od Belgije z 1 : 3, od Švedske z 2 : 6, od Španije z 0 : 1 in od Češkoslovaške z 0 : 2.

Nov svetovni rekord v plavanju na 150 yardov je postavil z 1:43.6 Amerikanec Walter Lacifer iz Cincinnatija. Dosedanji rekord Weissmüllerja je znašal 1:45.4.

U ne verujete?

da eden par nogavic z žigom in znakom (rdečo, modro ali zlato) (delo) 60—VII „ključ“ traja kakor štirje part dragih? Kupite eden par, pa

Porote

Ljubljana, 16. decembra. Današnja porota nam je predstavila dva ljubljanska sleparja in tatov, ki sta na različne zveznice načine izvršila celo vrsto tatvin, ponevreb in sleparij.

Sleparski trgovec z žitom

Kot prvi se je zagovarjal Anton Bahnik, uležbenec pri »Žitnem zavodu« v Ljubljani, ki je obtožen, da je kradel svojemu zavodu razno žito in moko in razpečaval na ljubljanskem kolodvoru premog, katerega je nekaj pokradel sam, nekaj pa njegovim tovarišim. Oškodovalec je na ta način »Žitni zavod« in pa Reichovo tovarno v Ljubljani za skupni znesek 13.521 Din, sodeloval pa je skupno s svojimi tovariši, ki sede v preiskovalnem zaporu in bodo kaznovani pred senatom deželnega sodišča, še pri tatvinah, ki znašajo 14.750 Din. Prvi znesek je bil njegov čist dobiček, od drugega pa je tudi dobil svoj levi delež.

Obtožnica dolži Bahnika, delavca iz Zelenjane jame, da je ukradel »Žitnem zavodu« v Ljubljani v kratkem času 1836 kg ovs, 370 kg koruze, 197 kg ječmena in pa 1020 kg moke. To žito je bilo vredno po kratkih dnevnih cenah 13.209 Din 45 p. Poleg tega pa je ukradel še z gori imenovano tovaršijo 860 kg premoga v vrednosti 312 Din. V službi pri »Žitnem zavodu« kot voznik se je seznanil na kolodvoru s hlapcem Marencetom in Gorenjem, ki sta nakladala stalno premog za Reichovo tovarno. Marencet in Gorenec sta mu dala na prejšnjem kolodvoru, ki pa ga je prodal. Ko so prvič pili likof in so zapili bržkone skoraj ves skupiček, so začeli potem krasti redno in vedno več. Bahnik je pridno vozil premog, ga prodal in delal vedno boljše kupčije. Končno se je predstavil za trgovca in je res prodal kar dva cela vagona. Ko pa je uvidel, da to dobro nese, si je mislil, zakaj bi se trudil za druge in dobiček delil. Začel je nato krasti v skladišču svoje tvrdke žito in moko, katero je lepo vozil s tuljo vprego in prodal, skupiček pa je obdržal za se. Koliko je pokradel in koliko stržil, tega morda niti sam ne ve.

Na vprašanje, ali prizna krivdo, je Bahnik odgovoril: »Da, toda ne v vseh slučajih, mi ki jih očita obtožnica. Pokradel nisem toliko, ker niso bile vedno vedno polne in so tudi nekatere večje, druge manjše. Tu pa merite vse po eni meri in to je meni v škodo.«

Prvi je bil zaslišan kot pričja g. Kunstelj, knjigovodja »Žitnega zavoda«. Povedal je,

da je ugotovil pri zavodu velik primanjkljaj, med tem enkrat kar dva vagona koruze. Kdo je kradel, ni mogel ugotoviti, sumil pa je takoj, da ima tu opraviti z dobro dogovorjeno družbo. Ker je obtoženec začel tudi na enkrat potratno živeti in bil kot voznik znan z izvoščki, se je rad vozil na krajše izlete. Včasih je vzel s seboj tudi veselo lahkožive družice, s katerimi se je prav dobro zabaval pozno v noč. Nekaterim je Bahnik tudi lagal, da dobi žito veliko ceneje pri železnici in je zato tudi lahko ceneje prodaja. Tako je precej časa prav izobno živel in se zabaval. Vozil se je tudi z avtom, katerega je uporabljal včasih tudi za kratke proge, kakor na primer z Dunajske ceste na vselej. In šaljivi ljubljanski izvoščki, ki imajo radi veselo in šaljive goste, so vse to tudi jako šaljivo opisovali, tako, da je bil ta del obravnaven naravnost kratkočasen.

Senat je stavil porotnikom vprašanje glede raznih tatvin, katere je izvršil Bahnik pri »Žitnem zavodu« in drugo glede razpečevanja ukradenega premoga. Porotniki so ob vprašanju soglasno potrdili, nakar je bil obsojen Bahnik radi hudodelstva tatvine in hudodelstva deležnosti tatvine na 18 mesecev težke ječe. V kazen so mu vsteli preiskovalni zapor.

V desetih dneh — devet tatvin!

Tako je otvoril predsednik drugo razpravo, ki se je vršila proti Stefanu Bašlju, doma iz Črnuče, delavcu v Zeleni jami, katerega so pripeljali v klenjenega v porotno dvorano. Moš sicer ni tako novaren, da bi koga ubil, toda znano je, da rad pobegne in je jako zvit in spreten v tej stroki. Bašelj, ki je že star grešnik in je bil že petkrat obsojen zaradi tatvine je imel na vesti sledeče grehe:

V Nadgoricah pri Črnučah je vlomil pri posestniku Janezu Mediču pri belem dnevu, ko so v domači na polju in pokradel več obleke in perila, 6 zlatih prstanov, zlate uhanke in 50 srebrnih kron. Od tam je šel še tisti dan v Ljubljano, kjer je nameraval razpečati in vnovčiti svoj plen. Ker pa je blago poceni prodal in dosti trošil, je bil vedno brez denarja. Zato je začel krasti in je izvršil v Ljubljani kar 8 tatvin zaporedoma. Kradel je vse, kar mu je prišlo pod roke. Nekoč se je spazil tudi v pisarno odvetnika dr. Jos Jerića v Frančiškanski ulici, kjer je ukradel pisalni stroj, ki ga je skril pod nekim kozolcem v Zeleni jami. Na vprašanje, ali je kriv, je odgovoril: »Seveda samo, samo to Vam povem, dezertir pa nisem, ker sem prišel na dopust.« Obtožen je bil namreč prvotno tudi radi dezertacije. »Tudi potepuh nisem, ker sem prišel

strah, ki sta omoženi, pomagala na polju, dokler nisem prišel v Ljubljano po drugem poslu.« Predsednik: »Ja, pa slab posel ste si tu zbrali!« — »Ne morem zato gospod, lažjega nisem dobil!« Senat je stavil nato po porotnikom dve vprašanji in sicer glede vlomov in tatvin pa glede potepanja. Ker so porotniki obe vprašanji soglasno potrdili, je bil obsojen Bašelj na pet let težke ječe.

Porotnemu senatu je predsedoval dež. sod. svet. Janša, votanta sta bila viš. dež. sod. svet. Vidic in Keršič, državni pravdnik dr. Matink, zagovornika pa bivši predsednik dež. sod. dr. Papež in pa odvetnik dr. Stare.

Šah

Proslava 40letnice rojstva dr. Milana Vidmarja kot šahista. V soboto, dne 19. t. m. proslavi ljubljanski šahovski klub 40letnico rojstva našega prvaka dr. Milana Vidmarja. Proslava se bo vršila v separiranem oddelku restavracije »Slon« in sicer ob 5. popoldne. Vabimo vse prijatelje šaha, da s svojo udeležbo počaste našega največjega šahista, ki je na številnih mednarodnih turnirjih častno zastopal naš narod.

I. damski šahovski turnir v Ljubljani. Ljubljanski šahovski klub priredi začetkom januarja 1926. I. damski šahovski turnir, ki se ga udeležijo članice kluba. Vabimo tudi druge dame, ki se zanimajo za to prireditve, da vstopijo v ljubljanski šahovski klub, s čimer si pridobijo pravico udeležbe na tem turnirju. Začetek turnirja se naznači na pravočasno v šahovski rubriki dnevnika »Jutro«.

Mednarodni turnir na Semmeringu. Uprava hotela »Panhaus« priredi marca meseca 1926. velik mednarodni šahovski turnir. Do sedaj so se prijavili sledeči mednarod. mojstri: Aliehin, Niemcevič, dr. Tartakover, Rubinstein, Grünfeld, Jangovski, dr. Tarasch in naš jugoslovski pravk, univ. profesor dr. Milan Vidmar. Uprava pa se še pogaja s Capablanca, Bogoljubovom, Marshallom in Torrejem. Če se turnirja udeležijo tudi zadnji štirje, bo ta turnir še močnejši kot je bil ravno končani moskovski, kajti igrali bi Aliehin, Vidmar in Niemcevič, ki se moskovskega turnirja niso udeležili. Prva nagrada znaša 3500 šillingov.

Capablanca v Berlinu. Na povratku iz Moskve se je Capablanca ustavil v Berlinu, kjer je odigral veliko simultanko proti 30 igralcem, večinoma visoke kvalitete. Dosegel je krasen uspeh. Dobil je 27 partij, 2 je remiziral in samo eno izgubil. Berlin je sploh postal važno šahovsko središče. Za

par dni se ustavi tam še Marshall in Torre, ki se vračata iz Moskve.

Match za svetovno prvenstvo. Sovjetska vlada je oficijelno stavila Capablancu ponudbo, da odigra z zmagovalcem moskovskega turnirja Bogoljubovom match za svetovno prvenstvo. V ta namen bi dala na razpolago vsoto 10.000 dolarjev. Capablanca je ponudbo odklonil in izjavil, da pred letom 1927.(1) ne namerava igrati nobenega matcha.

Ljubljanski šahisti v Trstu. V nedeljo se bo vršila v Trstu šahovska tekma med ljubljanskimi in tržaškimi šahisti, ki je bila preteklo nedeljo odpovedana. Ljubljanski šahovski klub, ki je iniciator prireditve, bo postavil po možnosti svoje najboljšie igralce v boj. Do sedaj so se prijavili sledeči igralci: Jerošov, Stupan, Pirc, Drnovšek, Ciril Vidmar, Josip Vidmar, Valentinčič, Mrzlikar in Kozina.

Dopisi

SV. JAKOB OB SAVI. Dne 10. t. m. so se vršile v občini Podgorica občinske volitve, pri katerih je zmagala SKS, ki je dobila pet mandatov, dočim si je izvojevala DKS le štiri mandate. Pravih pristaev SLS v naši občini sploh nimamo več. Naš bivši župan je sicer d'ber clovek, ni pa bil kos občinskemu gospodarstvu, ki je začel radi tega v tak nered, da je morala poseči vmes oblast in imenovati gerenta. Sedanje volitve so končale z navednim izidom klub temu, da se je naš g. župnik trudil na vse načine da bi spravil SLS na površje.

SEMIČ. Na praznik narodnega ujedinenja se je klub hudemu mrazu udeležilo preko 300 šolskih otrok slovenske matje, po kateri se je vršilo predavanje v šoli. Predavanja so se udeležili tudi Sokoli gasilci, železniški, finančni in občinski uradniki itd., dočim od Orlov mislo opazili niti enega zastopnika. Predaval je šolski voditelj g. Ivan Rigljar. Po predavanju je godba gasilnega društva pod vodstvom g. Razpotnika zaigrala »Lepo našo domovino«. Nakar se je razvila povorka po trgu do Bukovca. — Kakor vsako leto je priredil tudi letos Sokol Miklavžev večer v korist šolskim otrokom. Obdarovanih je bilo 90 otrok, ki so jim lica žarela veselja. Priredila se je tudi krasna otroška igra pod vodstvom gospodičon Lipovskih. Udeležba je bila klub prostigatičji zelo velika. — Dne 6. decembra je grmel o prižnice, predsem pri Jutrarnji maši, proti naprednim časopisom, zlasti proti »Jutru«, »Slovenskemu Narodu« in »Domovini«. Čudno pa se nam zdi, da se je za

»Kmetijski list« celo agitralo. Gotovo so prešli župni uradi od g. Pučja kako nagrado, da se sedaj potegujejo za njegov list. Priporočamo gospodom duševnim pastirjem, naj se v bodoče ne smešijo s takimi agitacijami.

ŠOSTANJ. V Italiji in na Koroškem se našim bratom prepoveduje celo slovenska govornica in vsako kulturno delo. Pri nas pa namerava par tujih državljani, ki so zaposleni v tovarni usnja, prirediti na Silvestrovo izjavajočo popolnoma nemško veselico, na katero pridejo tudi njih bratci iz nekdanjih nemških postojank. Ni se čuditi, če pride do kakšnega spopada z nacionalisti. Našim bratom na Koroškem so zabranjene celo najbolj nedolžne prireditve, mi pa naj bi ponižno gledali izjavljanje nemčurjev v naši narodni državi! Tega jim ne moremo dovoliti! Opozarjamo naše županstvo in g. srežkega poglavarja, da jim že vnaprej preči vsako tako prireditev.

LJUTOMER. Tukajšnja meščanska šola je priredila v zvezi z deško in dekliško šolo prvo proslavo 1. decembra. Po nagovoru ravnatelja Bankarta, ki je razložil zbrani mladini pomen praznika našega narodnega ujedinenja, so se proizvajale pevsko točke in predavanja. Vse točke sporeda so bile precizno izvajane in delajo vso čast našemu učitelstvu. Proslave so se udeležili predstavniki vseh tukajšnjih uradov, mnogo staršev in prijateljev šolske mladine.

SINJI VRH OB KOLPI. Podpisano društvo izreka učitelju g. Albinu Smetu, ki je brezplačno izdelal kulise za Finžgarjevo dramo »Razvalina življenja«, najtoplejšo zahvalo. Društvo je ponosno na lepo umetniško delo, ki bo še marsikdaj razveseljevalo gledalčvo oko, igralce pa vzpodbujalo k vstrajnemu in uspešnemu delu. — Od bor »Prosvetnega društva Sinji vrh«.

JEZERO PRI PRESERJH. Izredno lovsko srečo ima letos g. Jožef Svete, delovodja v tukajšnjem kamnolomu, ki je obenem strasten lovec. Ni manj kot sedem kraguljev je spravil že na drugi svet in zadnje čase celo dva divja mačka, od katerih je bil eden 7 kg težak. Pa tudi z lisicami se obračuna temeljito. Korist od tega ima vsa tukajšnja okolica, kajti marsikateri piščanec bo zdaj romal v Ljubljano na trg, namesto v kraguljev ali lisicji žleboč. Upravičilstvo šole na Jezeru se pri tej priliki iskreno zahvaljuje g. Svetetu za darovane ptice v korist šole. — Kakor običajno, tako je tudi letos Miklavž delil darove šolski mladini in odraslim. Po njegovem odhodu se je razvila prijetna domača zabava, ki je prinesla nad 300 Din dobička. Znesek porabimo za nabavo kulis.

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

Ženitve, dopisovanje ter oglasi strogo trgovskega značaja, vsaka beseda Din 1.— Najmanjši znesek Din 10.—

Obri

Vulkanizira
vse vrste gumijarske parne vulkanizacije P. Škafar v Ljubljani. Bimška cesta 11. 3270

Dvokolesa

stroški vzorci in šivalni stroji se sprejemajo v popolno popravilo in prenosov na ponikovanje in emaliranje z ognjem ter shranjevanje zimo s kaljenjem (posoda očiščena) »Vrhovna« F. B. L. tovarna dvokolesa in stroških vzorcih. Ljubljana, Karlovaška cesta št. 4. 31217

Službe

Žagarija
za vseh vrstnih žag in zmogljivost popravila, izjem za takojšnjo nastop. Naslov pove uprava »Jutra«. 32421

Šteparico

prvo vrsto sprejema takoj Pavliš, Florjanska ulica št. 4. 32378

Agilnega potnika

prvo vrsto sprejema takoj Pavliš, Florjanska ulica št. 4. 32378

Potnik

ki bi obiskoval trgovce v mestih in vaseh se 1828 proti prevzemu. Pomoč na postni predal 44 v Zagrebu. 32352

Prikojevalce

dobro izvršena v krolejnih konfekcijah s pismo Josip Ivančič, Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 4. 32358

Služkinja

znatna, pridna in polnena, stara od 18-30 let se sprejema s 8 osem ur tedenski plači se je pri E. Gönner, kolodvor, Bled 2. Plača po dogovoru. 32358

Hlapca

zanesljiva, ki je vseh sprejemanja dela, sprejemna plača 300-500 Din mesečno. Nastop takoj. Naslov pove uprava »Jutra«. 32409

Akviziteria

za predajo brezskupnih predmetov sprejemno. Starejši in reprezentativni imajo prednost. Agilnost pogoj. Zastopnik »Jutra«. Naslov pove uprava »Jutra«. 32406

Za italijansko korespondenco

znatno po potrebi, se sprejema gospod ali gospodinja. Pisalni stroj mora biti na razpolago. — Pomoč na upravo »Jutra« pod značko »Korespondenca«. 32400

2 trg. sotrudnika

rezenega značaja in agilna, strokovno izobrazena v šivalstvu, voljnost preost. sprejme takoj ali najkasneje do 3. jan. 1926. Črna pri Pravljarju. Pomoč na upravo »Jutra«. 32409

Trgovski pomočnik

dobro izobrazjen in šolani, znatno po potrebi, se sprejema gospod ali gospodinja. Pisalni stroj mora biti na razpolago. — Pomoč na upravo »Jutra« pod značko »Korespondenca«. 32400

Postrežnik

pridno in polnena, ki ni bolni, od 7 jutraj do 4 popoldne, sprejme takoj ali s Novim letom rojstva v 2 stroki. Naslov v upr. »Jutra«. 32400

Starejšo kuharico

prvo vrsto sprejema takoj Pavliš, Florjanska ulica št. 4. 32378

Gospa

ali starejša vloga s pokojno, dobro izobrazena, samostojna, ki bi se hramo in vnanje gospodinjstva in vseh stvari v dom. 32400

Gospodinja

znatna, pridna in polnena, stara od 18-30 let se sprejema s 8 osem ur tedenski plači se je pri E. Gönner, kolodvor, Bled 2. Plača po dogovoru. 32358

Službe

znatna, pridna in polnena, stara od 18-30 let se sprejema s 8 osem ur tedenski plači se je pri E. Gönner, kolodvor, Bled 2. Plača po dogovoru. 32358

Gospodinja

znatna, pridna in polnena, stara od 18-30 let se sprejema s 8 osem ur tedenski plači se je pri E. Gönner, kolodvor, Bled 2. Plača po dogovoru. 32358

Jabolka

prvo vrsto sprejema takoj Pavliš, Florjanska ulica št. 4. 32378

Prodajalka

znatna, pridna in polnena, stara od 18-30 let se sprejema s 8 osem ur tedenski plači se je pri E. Gönner, kolodvor, Bled 2. Plača po dogovoru. 32358

Gospodična

znatna, pridna in polnena, stara od 18-30 let se sprejema s 8 osem ur tedenski plači se je pri E. Gönner, kolodvor, Bled 2. Plača po dogovoru. 32358

Služba — kavelja

dobro izobrazjen in šolani, znatno po potrebi, se sprejema gospod ali gospodinja. Pisalni stroj mora biti na razpolago. — Pomoč na upravo »Jutra« pod značko »Korespondenca«. 32400

V razprodajo

znatna, pridna in polnena, stara od 18-30 let se sprejema s 8 osem ur tedenski plači se je pri E. Gönner, kolodvor, Bled 2. Plača po dogovoru. 32358

Strojnik

znatna, pridna in polnena, stara od 18-30 let se sprejema s 8 osem ur tedenski plači se je pri E. Gönner, kolodvor, Bled 2. Plača po dogovoru. 32358

Italijanske ure

znatna, pridna in polnena, stara od 18-30 let se sprejema s 8 osem ur tedenski plači se je pri E. Gönner, kolodvor, Bled 2. Plača po dogovoru. 32358

Italijanske ure

znatna, pridna in polnena, stara od 18-30 let se sprejema s 8 osem ur tedenski plači se je pri E. Gönner, kolodvor, Bled 2. Plača po dogovoru. 32358

Pridelki

znatna, pridna in polnena, stara od 18-30 let se sprejema s 8 osem ur tedenski plači se je pri E. Gönner, kolodvor, Bled 2. Plača po dogovoru. 32358

Čajno maslo »Jazod«

znatna, pridna in polnena, stara od 18-30 let se sprejema s 8 osem ur tedenski plači se je pri E. Gönner, kolodvor, Bled 2. Plača po dogovoru. 32358

dom. ementalški sir

znatna, pridna in polnena, stara od 18-30 let se sprejema s 8 osem ur tedenski plači se je pri E. Gönner, kolodvor, Bled 2. Plača po dogovoru. 32358

Prodajalka

znatna, pridna in polnena, stara od 18-30 let se sprejema s 8 osem ur tedenski plači se je pri E. Gönner, kolodvor, Bled 2. Plača po dogovoru. 32358

Kaj je »Gorkodar«?

znatna, pridna in polnena, stara od 18-30 let se sprejema s 8 osem ur tedenski plači se je pri E. Gönner, kolodvor, Bled 2. Plača po dogovoru. 32358

KOKS — ČEBIN

znatna, pridna in polnena, stara od 18-30 let se sprejema s 8 osem ur tedenski plači se je pri E. Gönner, kolodvor, Bled 2. Plača po dogovoru. 32358

Polištvo

znatna, pridna in polnena, stara od 18-30 let se sprejema s 8 osem ur tedenski plači se je pri E. Gönner, kolodvor, Bled 2. Plača po dogovoru. 32358

G. Čadež, Ljubljana

znatna, pridna in polnena, stara od 18-30 let se sprejema s 8 osem ur tedenski plači se je pri E. Gönner, kolodvor, Bled 2. Plača po dogovoru. 32358

ADRIA

znatna, pridna in polnena, stara od 18-30 let se sprejema s 8 osem ur tedenski plači se je pri E. Gönner, kolodvor, Bled 2. Plača po dogovoru. 32358

Plinova peč

znatna, pridna in polnena, stara od 18-30 let se sprejema s 8 osem ur tedenski plači se je pri E. Gönner, kolodvor, Bled 2. Plača po dogovoru. 32358

Moške drsalke

znatna, pridna in polnena, stara od 18-30 let se sprejema s 8 osem ur tedenski plači se je pri E. Gönner, kolodvor, Bled 2. Plača po dogovoru. 32358

Posteljna garnitura

znatna, pridna in polnena, stara od 18-30 let se sprejema s 8 osem ur tedenski plači se je pri E. Gönner, kolodvor, Bled 2. Plača po dogovoru. 32358

Primerna božična darila:

znatna, pridna in polnena, stara od 18-30 let se sprejema s 8 osem ur tedenski plači se je pri E. Gönner, kolodvor, Bled 2. Plača po dogovoru. 32358

Zlat medalion

znatna, pridna in polnena, stara od 18-30 let se sprejema s 8 osem ur tedenski plači se je pri E. Gönner, kolodvor, Bled 2. Plača po dogovoru. 32358

Auto »Fiat« 501

znatna, pridna in polnena, stara od 18-30 let se sprejema s 8 osem ur tedenski plači se je pri E. Gönner, kolodvor, Bled 2. Plača po dogovoru. 32358

Meyerjev Konvers.

znatna, pridna in polnena, stara od 18-30 let se sprejema s 8 osem ur tedenski plači se je pri E. Gönner, kolodvor, Bled 2. Plača po dogovoru. 32358

Pisalni stroj

znatna, pridna in polnena, stara od 18-30 let se sprejema s 8 osem ur tedenski plači se je pri E. Gönner, kolodvor, Bled 2. Plača po dogovoru. 32358

Kupim

znatna, pridna in polnena, stara od 18-30 let se sprejema s 8 osem ur tedenski plači se je pri E. Gönner, kolodvor, Bled 2. Plača po dogovoru. 32358

Kupujem kožo

znatna, pridna in polnena, stara od 18-30 let se sprejema s 8 osem ur tedenski plači se je pri E. Gönner, kolodvor, Bled 2. Plača po dogovoru. 32358

Za parno žago

znatna, pridna in polnena, stara od 18-30 let se sprejema s 8 osem ur tedenski plači se je pri E. Gönner, kolodvor, Bled 2. Plača po dogovoru. 32358

Moš'o kolo

znatna, pridna in polnena, stara od 18-30 let se sprejema s 8 osem ur tedenski plači se je pri E. Gönner, kolodvor, Bled 2. Plača po dogovoru. 323

TRI RIRIRIRI

Počivajte in glejte, kako dela **TRI** za Vas!

Zadostuje, ako namočite umazano perilo v **TRI** - raztopini in čez nekaj časa se vsa nesnaga sama od sebe razkroji.

Brez dela brez truda brez težkoč!

TRI učinkuje res čudovito je zjamčeno neškodljiv tudi najfinejši tkanini.

Tvornice Zlatorog, MARIBOR

*Zanimive
športne
momente*

Zahtevajte **Agfa-poučno knjigo A 6** v hrvaškem ali nemškem jeziku z mnogimi dobrimi navodili. Dobiti jo je v vsaki fotografiji ali proti vpošiljavi znamk pri generalnem zastopstvu **VILJEM BRAUNS** v CELJU.

Katalog in prospekt brezplačen.

Samo
Din 6 —

morete pridržati na sliki. S tem ne povečate samo veselja do Vasega športa in stvorite krasne spomine, temveč prožite stvarni material vsakemu ljubitelju športa. Uporabljajte pa za slikanje prvovrstni material.

Agfa Rollfilm-i in Filmpack-i

so zelo občutljivi za svetlobo, enostavni za razvijanje, vložljivi pri dnevnih svetlobi in vedno brzo pripravljeni za slikanje.

Action Gesellschaft für Anilin-Fabrikation
Foto-oddelek Berlin SO 36

Radi uvedbe specialnega blaga

cene vsemu blagu dokler traja za'oga znatno znižane. — Lepa izbira klobukov, čepic, stajc, spodnjih blač, dr. Jägeria perila, damskih retermnih blač, ovrtnikov, kravat, nogavic, svetlih blaz in šalov, trikotaže, line parfumerije in drugega blaga.

Stranka, ki kupi za preko 50 Din blaga, dobi poleg znižane cene še v blagu 10% rabata.

B. Veselinovič & Komp., Maribor,
Gospeska ulica 26. 469a

Opozarjamo

vse interese, da je pri pismenih vprašanjih, ki naj jih upravništvo pismeno reši, brezpogojno priložiti poštino in manipulacijsko pristojbino v znesku Din 2.—. Posebno opozarjamo na to, da pa naše odjemalce v vsakem oziru zadovoljimo razven omenjenih 60 velikih nagrad poklanjamo prvih 15.000 naročnikom še nadaljnjih 5000 posebnih manjših nagrad v skupni vredn. Din 450.000.

Ker je število navedenih posebnih nagrad omejeno na 5000 dobitnikov ter je pričakovati zelo velike udeležbe, Vam priporočamo, da se za udeležbo božične reklamne prodaje

Fr. Michelitsch
modna trgovina
Maribor, Gospeska ul. 14

Za Božič nudim veliko ter skrbno sortirano zalogo. Blago za obleke, flanele za bluze, sukno za plašče. **Crep de chin** in taft za ple. ne obleke. **Gipko**, zlate in srebrne volants. **Žepni robci**, platneni, polplatneni in batisti. **Nogavice**, volnene, modne v vseh modnih narah. **Rokavice**, pletene in triko. **Telovnike** za dame in

gospode. **Lovsko** no-avice, dokolenice in modne kratke nogavice. **Pačlavora** za gospode in dame. Spodnje perilo la. avnik. **Črtni** športni obleke. **Moderne čepice**, stajce, bele za gospode la. za smoking. **Spodnje klača**, spalne stajce in naramnice. **Bogata zaloga kravat**. Ostanke izvanredno nizke cene. **Solidne cene. Točna poštežba.**
Tel. 128. 12454 a

Najlepše božično darilo je brezdimno preizkušena lovška puška,

katero dobite že od 1000 Din naprej samo pri tvrdki **D. Rakusoh, Celje.**

Božična in novoletna darila

galanterija, parfumerija, srebrnina, usnjati izdelki, perilo, trikotaža, itd.

Gaspari & Faninger

oddelek: Detail

Maribor Aleksandrova cesta 23

Veliko nagrado za 50.000 Din

lahko zamudite, ako ne čitate tega oglasa!

V svrhu upejlave naših specialnih **PARFUMOV** smo se odločili za posebno **božično reklamno prodajo**, ki bo trajala do **27. decembra t. l.**

Onim, ki se bodo poslužili te reklamne prodaje, poklanjamo sledeče velike nagrade, ki se na željo dobitnika izplačajo tudi v gotovini:

1 nagrada v skupni vrednosti	Din 50.000
2 nagradi po Din 10.000	Din 20.000
4 nagrade po Din 5.000	Din 20.000
2 nagradi po Din 2.000	Din 4.000
10 nagrad po Din 1.000	Din 10.000
41 nagrad po Din 500	Din 20.500

Tekmovanja za navedene nagrade se lahko udeležijo vsaki kdor nam po pošti nakazni ali denarnem pismu

pošlje Din 65.—

nakar dobi poštne prosto

1 karton 6 specialnih flakonov različnega finega „**ODEON**“ parfuma (v običajni vrednosti 90 Din)

V svrhu tekmovanja za razpisane nagrade je vsaki pošiljki priložena zaprta kuverta s kuponom, opremljenim s tekočo številko, kakor tudi načrt o razdelitvi nagrad, s katerim soglašava vsak naročnik. Vlaganje kuponov se vrši pod nadzorstvom kr. notarja.

Da pa naše odjemalce v vsakem oziru zadovoljimo razven omenjenih 60 velikih nagrad poklanjamo prvih 15.000 naročnikom še nadaljnjih

5000 posebnih manjših nagrad v skupni vredn. Din 450.000.

Z ozirom na veliko število teh posebnih nagrad odpade povprečno na vsakega tretjega naročnika po 1 posebna nagrada. Vrhutega je pa dana seveda tudi možnost, da razven te pripade nanj še ena izmed gorenjih velikih nagrad.

Ker je število navedenih posebnih nagrad omejeno na 5000 dobitnikov ter je pričakovati zelo velike udeležbe, Vam priporočamo, da se za udeležbo božične reklamne prodaje

takoj odločite!

Naročila je točno nasloviti na:

„**ODEON**“, tovarna kosmetičnih izdelkov in parfumov
Ljubljana, Vegova ulica šte. 3/a.

Zahvala.

Vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, ki so nam ob priliki prenegle, tragične smrti našega nepozabnega in predobrega soproga in očeta, gospoda

Davorina Sladonja
ravnatelja Slovenske banke

stali tolažilno ob strani in skušali olajšati našo neizmerno bol, izrekamo tem potom najpriskrnejšo zahvalo. Posebno se zahvaljujemo upravi, ravnateljsvu in uradništvu Slovenske in Slavenske banke, g. primariju dr. Stojcu za požrtvovalno pomoč, in vsem, ki so v tako mnogobrojnem številu spremili našega nepozabnega pokojnika k večnemu počitku. Končno še najiskrenejša hvala vsem darovateljem krasnih vencev in cvetja.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v cerkvi oo. frančiškanov, dne 18. t. m. ob 9. uri dop.

Ljubljana, 16. decembra 1925.

Zalujoča rodbina.

Krasna in praktična božična darila

SO
fotografični aparati

že od Din 360 — (9.12) naprej

Oglejte si bogato zalogo drogerije

A. Kanc sinova

Ljubljana, Židovska ulica 1.

POZORI! NAJCENEJE! POZORI!

Otomane v blagu à Din 350.—
Otomane v gradlu à 720.—
Afrik modroc à 250.—

kakor tudi vsi drugi tapetniški izdelki po znatno znižanih cenah. Vse vrste žima vedno v zalogi. Vsa popravila se solidno in naiceneje izvršujejo. Se priporoča

FRAN JAGER, tapetnik
Ljubljana, Kolodvorska ul. 27.

Potrja od žalosti naznanjava vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je najin ljubljani soprog, odnosno brat, gospod

KAREL TURK
bivši črkostavec

danes ob 8. zjutraj po dolgoletni mučni bolezni v 62. letu starosti nenadoma preminul.

Pokošnikov pogreb bo v petek, dne 18. t. m. ob 2. pop. iz hiše žalosti v Vrhovčevi ulici šte. 9 na pokopališče k Sv. Križu.

Draga rainika priporočava v molitev in blag spomin.

Ljubljana, 16. decembra 1925.

Magdalena Turk, soproga,
Anton Turk, brat.

Najceneje in najbolje,

si boste oskrbeli različno božično blago v delikatesni in specerjski trgovini

FR. KHAM, Ljubljana, Miklošičeva cesta.

Na sveti večer in dan preje sveže ribe

Kotel ZVEZDA, Glavni trg, Celje

priporoča dobro kuhinjo, priznana najboljša vina iz lastnih goric in na novo opremljene sobe po zmernih cenah

Se priporoča **ZUMER.**

Najboljše in naicenejše

kekse, čajno in božično pecivo

dobite v parni pekarni

VILJEM BIZJAK,

Gospodsvetska cesta 7.

Podružnica: Marijin trg šte. 3.

POZORI Direktna prodaja iz tvornice v Rogški Slatini.

Zahvala.

Ob težki izgubi našega nepozabnega soproga, sina, brata, svaka, nečaka, strica, gospoda

Ladislava Kosa

nam je došlo mnogo odkritih izrazov sočutja in tolažbe. Dovoljujemo si tem potom izreči najtoplejšo zahvalo vsem, ki so blagega pokojnika tolažili v njegovi bolezni in vsem, ki so ga tako častno in velikem številu spremili k večnemu počitku, in mu poklonili številne vence. Posebno hvalo izrekamo č. duhovščini, gasilnemu društvu, železničarski godbi in tistim, ki so nam ob težki uri stali na strani.

V Zidanem mostu, 16. decembra 1925.

Zalujoča soproga in ostali sorodniki.

Z globoko žalostjo javljamo, da se je naša nadvse ljubljena

ZOFKA

danes zjutraj ob 3. po dolgi in težki bolezni, previdena s tolažili sv. vere, v starosti 28 let preselila v boljše življenje.

Pogreb pokojnice se vrši v petek, 18. decembra t. l. ob 15. pop. iz hiše žalosti na pokopališče v Železnikih.

Češnjica št. 36 pri Železnikih, 16. decembra 1925.

Zalujoči ostali:

Josip in Ivana Demšar, stariši — Tone in Jožko, brata — Ivica, sestra — Zlatka Demšar, svakinja.